

DOMOLJUB

ŠTEV. 13.

V LJUBLJANI DNE 1 APRILA 1931

LETO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Dva velika dneva

Veliki petek in Velika nedelja spadata brez dvoma med največje dneve vsega cerkvenega leta in med najvažnejše dogodke vse človeške zgodovine. Veliki petek je dan nedopovedljivega trpljenja in nedoumljive strašne smrti samega Boga-človeka Jezusa Kristusa, Velika nedelja pa je dan zmagošnjega vstajenja in poveljanja istega Boga-človeka Jezusa Kristusa. Veliki petek je po božji dopustitvi zmagala nad Kristusom peklenska zloba in hudobija judovskih pismarjev in farizejev, ki so samega božjega Sina pribili na sramoten križ, Veliko nedeljo pa je prav isti božji Sin premagal vezi smrti in poveljčan vstal iz kamenitega groba. Veliki petek je Kristus umrl in s svojo smrtjo odrešil ves človeški rod, Veliko nedeljo pa je Kristus vstal in nam odprl nebeška vrata...

Veliki petek in Velika nedelja sta ne-ločljivo zvezana med seboj in nas še danes učita, da pot k poveljanju vodi skozi trpljenje in da edino žrtev obrodí veličasten sad. Veliki petek nam odkriva, kako velika je naša krivda, ki je mogel zanjo ne-skončni božji pravičnosti popolnoma zado-stiti samo neskončni božji Sin. Poleg tega nas uči Veliki petek one resnice, ki je po-vedana s stavkom, da brez križa ni para-diza ali kakor je rekel Kristus: »Seme ne rodi, dokler ne umrje v zemlji.« Tako je tudi z nami, tako je z našim trpljenjem; tudi mi moramo umreti grehu, umreti po-svetnosti — kakor seme, ki strohni v zem-lji — in živeti za Boga, za nebo. Človeška ljubi — in živeti za Boga, za nebo. Človeška modrost umolkne, človek se upira, ko si stavimo vprašanje: čemu trpljenje? Čemu trpeti, če vse kliče za srečo in ustvarja-njem? Čemu umreti? Čemu odhajati, če še nismo dopolnili življenja? Čemu dajati, kar je tako dragoceno? ... Vsa človeška modrost odpove. Le križ ve odgovor: »Seme ne rodi, dokler ne umrje v zemlji.« Vse naše trpljenje, naše darovanje in naša smrt je božja setev. Če smo združeni z božjo vo-ljo, potem požene iz nje življenje, bogato življenje za nas in za druge. (Guardini, »Križev pot«.) Da, tako moramo vzeti vse trpljenje kot bi sejali božje seme, ki ga bomo poželi in njegov stoteran zlat klas spravili za večno srečo. K temu nas sili skrivnost Velikega petka, skrivnost Zveličarjeve smrti. Na to mislimo, to imejmo pred očmi, ko bomo omagovali pod težkim križem in védimo, da nam je dal Kristus moč s svojim zgledom. Sam je šel pred

nami... Trikrat je padel, a trikrat zopet vstal in šel, dokler ni prišel do Golgote. »To tudi nas nagiba k nepremagljivi zvestobi v poklicu, da ne klonemo tudi v naj-težjih trenutkih. Bolj kot vse besede nam to, da se je Kristus trikrat dvignil s tal in pogumno nesel svoj križ, dokazuje, da Bog ne zahteva, da ne smemo nikdar pod križem oslabeti, ampak hoče le to, da z dobro voljo vedno iznova pričenjamo (Guardini, uvod). Gospoda je dvigala ljubezen do nas, nas naj dviga ljubezen do Njega. Tako ne bomo križa le nosili, ampak ga bomo nosili s potrpežljivostjo, ljubeznijo in veseljem. Kristus pa nam bo pomagal...

Za vsakim Velikim petkom pa pride tudi Velika nedelja, Velika noč! Strašno bi bilo, če ne bi pod temnimi oblaki Velikega petka vzhajala rožnata zarja Velike ne-delje. Samo en dan loči Veliki petek od Ve-like nedelje in kakor kratek dan je vse naše bivanje na zemlji, kateremu sledi večna radost in sreča brez konca... In ko bo tudi letos zažarelo velikonočno jutro in ko se bo kakor svetlo upanje prikazalo na obzorju zlato solnce, tedaj vsi iz polnega srca zapojmo slavo vstalemu Odrešeniku. Kristus nas ni pustil v negotovosti, ampak je izpolnil svoje poslanstvo do konca in bo tudi nas vse, če mu bomo zvesto sledili, popeljal čez Golgoto na Oljsko goro, na goro poveljanja. Če Kristus ne bi bil vstal, bi bilo prazno naše upanje, prazna naša vera. Mi pa verujemo, da je Kristus res vstal in da bomo vstali tudi mi. Tedaj bo največja Velika noč, ki bo brez konca in kraja in tedaj bodo naša sirotna dela za-dobila neskončno veljavo. Zakaj, kakor pravi sveti apostol Pavel: »Seje se v min-ljivosti, vstaja v neminljivosti; seje se v nečasti, vstaja v časti; seje se v slabosti, vstaja v moči; seje se duševno telo, vstaja duhovno telo...« To se pravi, da smo zdaj v življenju na zemlji bedni siromaki in sla-botni reveži, ki pa bomo z Gospodom ži-veli, če bomo z Njim trpeli, in na dan vsta-jenja bodo naša slabotna dejanja in ne-znatne žrtve zadobile neskončno vrednost. Zato se ne bojmo trpljenja, zakaj za njim pride poveljanje, ne bojmo se Velikega petka, zakaj za njim pride Velika nedelja! Objemimo vsak svoj križ in pojdemo z njim naproti vstalemu Zveličarju, ki nam bo otrl solze in znoj in nam križ zamenjal z zmago-slavno palmo. In v pričakovanju te pre-srečne ure zapojmo že sedaj: »Zveličar naš

je vstal iz groba, vesel prepevaj o krist-jani!... Aleluja... aleluja... aleluja!...

Jože Gregorič.

Združitev občin

Mnogo se govori o nameravani zdru-žitvi manjših občin v večje. V ministratvu pripravljajo menda nekaj takega. Tako zvani napredni časopisi se sicer zavzemajo za združitev kmetskih občin, niso pa za to, da bi ista usoda doletela vse kraje, torej tudi trge in mesta, češ, da imajo ti dru-gačne interese kot kmečke občine itd. Ja-sno pa je, da to ne drži in dovolj je znano, da »naprednim« pri vprašanju združitve občin ni za gospodarske koristi trgov in mest, ampak za vse kaj drugega. Je nam-reč gotovo, da bi se z združitvijo trgov in mest z bližnjimi občinami trgi in mesta go-spodarsko dvignili, začle pa v pozabljenost še zadnje »napredne veličine«. — Naj še ponatisnemo, kar piše v pogledu združitve občin »Slovenski gospodar«.

Naše stališče.

Da bi si bili interesi malih mest in trgov ter kmetskih okoliških občin »na-ravnost nasprotni«, ne odgovarja dejstvu. Saj vendar ta mesta in trgi živijo od oko-liškega kmetskega in delavskega ljudstva, brez kojega bi morala propasti. Kjer pa je odvisnost, tam tudi mora biti vzajemnost. Istotako ne odgovarja stvarnim dejstvom trditve, da so te občine bila nekaka kulturna žarišča našega podeželja ter da je kulturno višino naše banovine pripisovati njihovemu blagodejnemu vplivu na okolico. Kdor pozna zgodovino političnega, kultur-nega in gospodarskega življenja štajerskih Slovencev, ta tudi dobro ve, da je vlada in uprava prejšnje države te občine izločila iz kmetskega okoliša zaradi tega, da bi ustvarila oporišča nemškega nacionalizma in nemškutarije v slovenski zemlji. Mala mesta in trgi niso bili za naše podeželje nikakršna kulturna žarišča, marveč v ve-liko večini gnezdišča nemškutarstva, niso bili za nas gospodarska zaslomba, — tem-več vir in opora gospodarske ter politične sužnjosti našega ljudstva. Svojo kulturno višino si je ustvarilo naše ljudstvo samo s svojimi prosvetnimi in gospodarskimi or-ganizacijami. Samostojne male mestne in trške občine so še trdnjave, ki v njih vzdržuje maloštevilno nemškularstvo svoj politični in gospodarski vpliv. Kar se pa dostaje združitve občin, je treba poudariti

načelo enakopravnosti. Enako merilo za vse; za kmete in tržane-meščane. Če je preuredba občin zares potrebna, naj ona sadene ne le kmetijske, marveč tudi malomestne in trške občine. To je želja in zahteva vsega slovenskega ljudstva.

Nečuvvena žalitev našega nadškofa

Dne 25. marca je praznoval 25 letnico višje pastirske službe goriški vladika dr. Francišek Sedej. K slovesnosti v Gorico sta bila povabljeni tudi ljubljanski knezoškof dr. Gregorij Rožman in nadškof dr. Anton B. Jeglič. In to po pravici, zakaj ljubljanska škofija prav za prav še vedno spada pod oblast goriškega nadškofa.

Ker je bil g. knezoškof dr. Rožman zadržan, se je pripravil na pot v Gorico z dvema spremljevalcema sam nadškof dr. Jeglič. Italijanski konzulat je pokazal na videz veliko uslužnost, zakaj gospodu nadškofu je izdal celo brezplačni vizum, ki znači obenem dovoljenje za neovirano potovanje po Italiji. Poznejši dogodki so pokazali, da je bila ta navidezna uslužnost le sredstvo za še večje ponižanje našega visokega svoločnega cerkvenega dostojanstvenika.

Ko je gospod nadškof Jeglič s svojima spremljevalcema dšel preko Jesenic in Bohinja v Podbrdo, ga obmejni komisar na višje povelje ni pustil dalje. Vsa postaja je bila močno zastražena s fašisti in italijanskimi orožniki, kakor bi se bil prikeljal kak italijanski bandit, ne pa knez Cerkev, ki je sklenila z Italijo sporazum. Nad 80-letni svoločni starček-nadškof, ki ni še nobenemu Italijanu skrivil Jesu, ampak je z brezprimerno naklonjenostjo svoj čas sodelal pri Mussolinijevi vladi za čim dostojnejši prevoz in blagoslov v Sloveniji potopanih vojskov iz svetovne vojne — ti starček-nadškof je moral v Podbrdu sramotno zapustiti vlek in je v mrzli noči čakal na postaji na drugega, ki naj ga kot izgnanca popelje nazaj čez mejo v Jugoslavijo.

O nečuvnem nastopu fašističnih oblasti proti jugoslovanskemu nadškofu piše danes ves svet in g. Mussolini je gotovo za eno blamážo bogatejši. Zakaj, leta 1925. je prav isti Mussolini podpisal odlok, s katerim je bil odlikovan g. nadškof dr. Jeglič z visokim italijanskim redom. In tekemu možu so Mussolinijevi borci zabranili vstop v Italijo! Kje je še kaj takega na svetu mogoče?!

Zato je umljivo, da naš odločni in neustrašeni nadškof dr. Anton B. Jeglič grega ponižanja ni molče vtaknil v žep. Najprej je odšel na Brezje, da potoži Mariji, kako se godi primorskim Slovencem. Priporočil je Pomočnici goriškega nadškofa dr. Sedeja in vse njegove vernike. Nato pa je, v znak protesta kot se spodobi možu, svojčas mu podeljeno visoko italijansko odlikovanje s primernim pismom vrnil italijanski vladi.

Poravnajte naročnino!

2

PO SVETU

Italija

s »Zavezniki so brez moči gledali naše počelje« Fašistična stranka izdaja časopis »Fašistična mladina«. V tem časopisu je ob priliki 12.letnice ustanovitve fašizma napisal sam gospod Mussolini članek, kjer pravi med drugim: »Mi moramo od 23. marca nismo zatajili vojske. nasprotno, mi smo jo slavili in smo bili 1919 pripravljeni z nova začeti vojsko proti lažnemu miru in proti ponižanju, ki nam jih je naložil versajski mir. Svoj vojskujoči duh smo pokazali, ko smo zaredili Reko, ne da bi se bili zmenili za naše zaveznike, ki so brez moči gledali na naše počelje in se niso upali napasti našega Gabriela D'Annunzia.« — Mi pa pravimo: Če bi zavezniki (Anglija, Francija itd.) le prst pokazali, bi bil g. Danuncio bejal, pa ne samo z Reke.

s Ali je to dvatisočletna kultura? Neki mladenič iz Doline (imena še ne moremo priobčiti, na vsak način pa gre za Petarosovo družino) je spremil zvečer neko svojga sorodnika, ki je prša v obiske, na postajo v Boršt. Ko se je vrečel, so ga v Borštu ustavili mičniki in karabinerji ter ga odvedli v stražnico. Tu so ga slekli do nagega in strahovito pretepali. Nato so ga izpustili. Fant se je komaj vlekel skozi vas proti Boljuncu in dalje v Dolino. Komaj je prispel v Dolino, že so ga zgrabili karabinerji in ga odvedli v stražnico. Tudi tu so ga pretepali. Da bi se udarci preveč ne poznali in da bi njihovo počelje ostalo prikriti, so orožniki nesrečnega mladeniča obdržali vso noč v stražnici in ga izpustili šele naslednjega dne. V Bregu pripovečujejo, da so oblastva nato sicer uvedla preiskavo, ki je seveda tkoj zaspala.

s Polurica je hujši od Turka. Po vsem Krasu je znano ime občinskega načelnika Leschija, ki upravlja občino Divača in Lokve. Ta gospod je doma neke v Istri. Na zborovanju občinskih načelnikov v Sežani, ki ga je sklical centurio Grazioli, je Leschi zahteval, da se v občinskih uradih na noben način ne sme več slišati slovenska beseda. Tudi kmetje morajo govoriti le italijanski. Še celo vročemu Grazioiu se je predlog zdel prehud in je pomirjevalno vplival na divškega načelnika.

s Razno. Požar je uničil 11 hš v Trstu. — V Aidovščini so pokopali Terezijo Kenda, roj. Bianchi. — V Dolini še vedno županuje profesor Radovani, proti kateremu so pred meseci uvedli preiskavo radi poverbe 200 000 lir. — V Dornbergu je umrl trgovec Franc Kavčič. Zadel ga je kap; popoldne je nesel venec pri potrebu prištelja Franceta Berceta, cerkovnika v Dornbergu, zvečer ga je zadel še kap in naslednjega dne je izdihnil. Pokojnik je bil znan v predvojnih letih kot prvovrsten delavec v prosvetnih in političnih organizacijah ljudske stranke na Goriškem. — V južni Italiji, kamor je bil premeščen, je umrl Franc Zorn, didaktični ravnatelj, v starosti 47 let. Doma je bil iz Prvačine, kjer je nekaj let služil kot didaktični ravnatelj. Bog jim daj večni mir. — Z največjim veseljem nastopajo v zadnjem času fašisti proti goriški Mohorjevi družbi. Dasi so oblasti natisk dovolile, so bili že mnogi

župniki denarno kaznovani, ker so delili knjige med naročnike. Fašisti hočejo uničiti goriško Mohorjevo družbo, pa četudi z nezakonitim postopanjem, kar je vse prej kot kulturno. — V vasi Gornjem Brčdu v bližini Jordanov v Istri je kmet Franjo Stipetič prerezal vrat svoji nevesti Doroteji Kršul in se nato obesil. Svoje grozno dejanje je izvršil baje zato, ker ga nevesta ni več marala. Ko je Stipetič umotil Dorotejo, je najprej skočil v 5 m globoko jamo, ki je bila polna vode. Ker je pa znal plavati, ni utonil in se je zopet skobacal ven. Takoj nato se je obesil. — V Tomaju na Krasu so blagoslovili nove zvonove. — V tržaškem Sv. Križu so imeli od 8. do 15. marca dobro uspeli sv. misijon. — V Dekanih pri Kopru so bile tričevne duhovne vaje. Pridigarja je podestat (župan) klical na odgovor. Hujšega ni bilo. — Fašisti se razburjaio, ker so Nemci ustanovili v Berlinu »Društvo prijateljev Južne Tirolske«.

Poljska

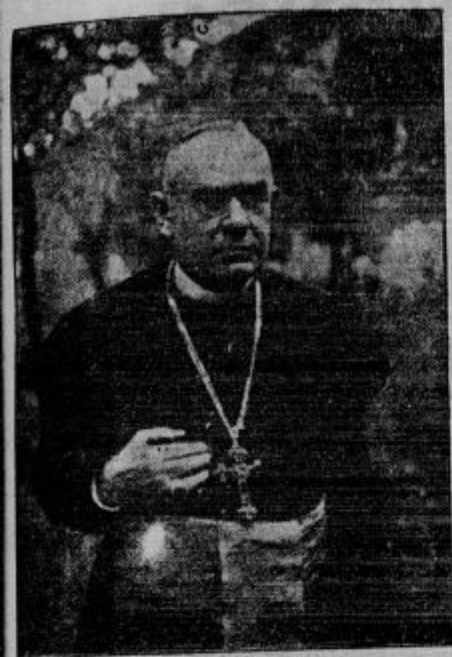
s Pozabla je, da ga je zaprla v temnico. V ljudski šoli v vasi Koroewicze pri Pulawy blizu Lublina se je dogodila take tragedija: Učiteljica je osemletnega najčivca in upornega svojega učenca, ki ga ni mogla drugače ukrotiti, zaprla v temno sobo. Deček je začel strašno jokati, prositi, da ga izpusti, in razbiti po vratih z nogami in pestmi. Učiteljica pa je ostala trdna in se ni dala preprositi. Vrnila se je v razred in nadaljevala s poukom. Opoldne je otroke izpustila iz šole, pozabila pa je na zaprtega dečka. Nekaj ur kasneje je prišla v šolo dečkova mati vprašati, kje je njen sin. Tedaj šele se je učiteljica spomnila, da ga je bila zjutraj zaprla v temnico. Učiteljica je z materjo šla v temnico, jo odklenila, a v temni sobi sta našli dečja mrtvega. Deček je najbrže umrl od strahu. Ta žalosten dogodek se je razvedel po vasi in ljudi strašno razburil. Kmetje so prhurmeli pred šolo, razbili okna in vdrli v stanovanje učiteljice, ki so jo hoteli ločiti. Učiteljica pa je med tem iz strahu pred besnečo množico in iz žalosti radi dečkove smrti izvršila samoumori in se obesila.

Čehoslovaška

s Posledice carinske vojne. Kakor temu ali onemu znano, sta se Čehoslovaška in Madžarska nekaj sprli in sedaj se vojkujeta, ne sicer s puškami in topovi, ampak sta si napovejali carinsko vojno. Zato je izvoz iz Ogrske v Čehoslovaško padel od 79 milijonov Kč v lanskem januarju na 10,7 milijonov v letošnjem. Izvoz iz Čehoslovaške v Ogrsko pa od 67,7 na 26,2 milijonov Kč. Najbolj se pozna nadeč v izvozu železa iz Čehoslovaške v Ogrsko: leta 1930 je bilo v januarju odposlenih 7330 vagonov, v letošnjem januarju pa samo 563. Izvoz pražov je popolnoma onehal, drugod je pa padel skoraj na ničlo.

Nemčija

s Prvi korak k popolni združitvi s Avstrijo. Nedavno smo pisali, da sta se Francija in Italija na posredovanje Anglije sporazumeli glede omejitve oboroževanja na

Nadškof dr. Frančišek Sedej, ki že 25 let vodi goriško škofijo in svoje ljudstvo.

Nadškof dr. Jęglić, ki so mu tašisti v Podbrdu zabranili vstop v Italijo, ko se je povabljen hotel udeležiti slavnosti ob priliki 25 letnice škofovanja goriškega nadškofa dr. Sedeja v Gorici (Desno zgoraj je videti ravnatelja škof. pisarne J. Jagodica).

Dr. Ivan Tomšič je prišel na ljubljanskem vseučilišču predavati pravo. Mlademu učenjaku, bivšemu gojenou škof. gimnazije v St. Vidu, želimo obilo uspehov.

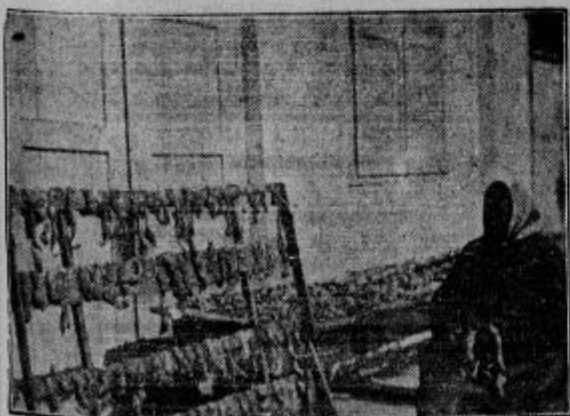
**Kmetska zveza zastopa koristi
kmetskega stanu!**

Dr. Frane Perne gimn. profesor v pokoju, konzistorijalni svetnik ljubljanske škofije itd. je 28. marca praznoval svoj 70 rojstni dan.

Slovenski fantje iz 1. bat. pešpolka kraljeve garde v Beogradu pošiljajo velikonočne pozdrave.

Pogačnikova mama iz Trnovega v Ljubljani suše »aleluja«, našo narodno velikonočno jed.

Slovenski fantje-vojaki iz delavnice 34. pešpolka v Splitu v Dalmaciji.

KAJ JE NOVEGA

morju. Veliko svetovno časopisje je pozdravljalo ta sicer za enkrat samo začasni sporazum kot velik napredek k evropskemu in tudi svetovnemu miru. Za Nemčijo, ki je tudi veselila, se pri omenjenih pogajanjih niso bogzna kako brigali, in bržčas so nemški diplomatje baš zato sporazumom zagodili te dni jako neprijetno desmice. Nemški zunanji minister Curtius je došel nenadoma na Dunaj in kmalu nato je bilo razglašeno, da je med Nemčijo in Avstrijo odpravljena carinska meja in da bosta po-
glej obe državi v mnogih stvareh zunanje, zlasti gospodarske politike nastopili enotno. Človek običajne pameti bi mislil, da Nemčija in Avstrija kot priznana samostojni državi lahko skleneta med seboj poljuben dogovor. Pa ni tako. Francozi in Angleži in Čehi in še drugi so se vsled nemško-avstrijskega dogovora silno razburili in prestrelijo in ropotajo in grozijo na vse strani. Zlasti poudarjajo, da je postopek Avstrije in Nemčije nasproten mednarodnim dogovorom. Faj bo iz vsega nastalo, se še ne ve. Eno je gotovo: Rusiji je naj-navejši nesporazum med evropskimi državami zelo pogodu.

Dr. G. e. n. e. c. e.

35.100 palnikov je bilo razporejenih v celovški republik od praznika dalje.

Naj 15 milijard dinarjev zanj je hranila v Avstriji.

Od 100 plačev v Nemčiji jih obratuje 50.

Svetovna vojna je po angleških poročilih nad 76 milijonov Din; med njih je 11 milijonov pa 19 milijonov ljud.

Nova letna zlata so odkrili v Me-

62.5 kinematograf je sedaj na ce-

355 milijon v prebivalcev ima ta čas

Matuščini je ni pol se je premešnil

160 km na severozapad. (Daj ki, pojas-

Matuščini je ni pol se je premešnil

Pravna policija je razpustila organi-

Anglički parlament je odklonil pred-

Peruanska vlada je izjavila, da ne mo-

Druha »Junkers« je zgradila letalo,

ki bo preletelo Atlantski ocean v enem

Še vedno ima nad 507 oseb nad po

en milijon dolarjev dohodkov v Združe-

Nova grško posojila bo dobila Grčja

Mednarodni kongres pokov je bil 21.

Pri slabem počutju je naravna »Franz-

Josef« grenčica prijetno učinkujoče do-

mače sredstvo, ki se z njim znatno zmanj-

šajo težkoče in češče zanesljivo koristijo že

male količine. Dopisi ženskih zdravnikov

hvalijo soglasno prav milo učinkovanje

»Franz-Josef« vode, ki je posebno izborna

za nežni ustroj ženskega telesa. »Franz-

Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, dro-

d 70 letnico rojstva je praznoval dne 28. marca g. dr. Franc Perne, bivši profesor verouka na gimnaziji v Kranju. Bog ga ohrani še mnogo let!

d Po službenih poslih je odšel v Belgrad zagrebški nadškof dr. Ante Bauer.

d Ga ne veseli. Mesto novoimenovane-
ga blejskega podžupana je odločil g. nad-
učitelj v pokoju Franc Rus.

d Banovinski proračun je finančni mi-
nister potrdil. Proračunska vsota znaša
116.355.699 Din. proračun banovinskih
podjetij pa 56.116.421 Din. Višina banovin-
skih doklad, ki je odobrena dravski bano-
vini, znaša 35 odstotkov.

d Mi smo počeni. V dneh 20. in 21.
t. m. je izvršil preglednik kr. banske upra-
ve uradno revizijo dolenjegaškega občinskega
blagajniškega poslovanja ob priliki
prejete blagajne novemu obč. blagajniku
na zahtevo novo imenovanega župana. Pre-
gled knjig se je izvršil od leta 1927. naprej
in je pokazal naravnost kresen uspeh, ka-
teri je v ponos in zadovoljenje bivšemu žu-
panu Karlu Kramarju in obenem vodji fi-
nančnega oddelka bivšemu obč. odborniku
prej. g. Karlu Škulju. Kakor tudi ostalim
njihovim vrlim in požrtvovalnim sodelav-
cem. Obenem pa tudi glasen spomin vsem,
ki so govorili pred predelom vse mogoče.
— Mi smo počeni. Kaj pa vi?

d V Ljubljani imajo sedaj dva parna
valjara za určevanje cest. Mesna občina
namerava kupiti še enega za 60.000 Din.

d Tiskarski delavci so imeli te dni
svoje zborovanje v dvorani Delavske zbor-
nice v Ljubljani. Proračun organizacije
znal okoli dveh milijonov za razne člove-
koljubne organizacije in sicer največ,
okoli pol milijona, za podpore orenoglim
in dela nezmoglim članom. Približno eno
četrtino milijona znašajo podpore za brez-
poselne. Ostalo odpade na razne druge iz-
datke organizacije. Tudi v tem oziru je to-
re organizacija grifčeva (tiskarskega)
delavstva naj obojčja delavska organizacija
v Sloveniji. — Če bi imeli slovenski
kmetje nekni nedobrota, bi bili drugače
vpraševani, kot so. Brez žrtv ni zmage.

V vsaj Romuniji hočejo vpelati elek-
triko, za kar bo dala Amerika 200 milio-
nov dolarjev posojila.

Komunistično protiversko vsučilišče
so otvorili 15. marca v Moskvi.

Razpust burziskega japonskega pa-
rlementa zahteva 100 tamošnjih poslancev-
levičarjev.

Nad 20.000 oseb zaposlujejo ta čas
Batova podjetja.

Radi komunistične zarote so ustrelili
v kitajskem Kantonu 100 častnikov in dru-
gih vojakov.

Španij je vrnjena ustava s posebnim
odlokom kralja.

Kmeška revolucija je izbruhnila v
nekaterih krajih ruskega Kavkaza.

Do občega pretepa med poslanci je
prišlo te dni v romunskem parlamentu.

Okrog 30 milijonov davka na zabave
je plačala preteklo leto velika Praga.

d Tajništvo Jugoslovanske Kmet'ske
zveze sporoča vsem članom in prijateljem
Kmet'ske zveze: Na razpo'ago je še par
sto koledarčkov Kmet'ske zveze za l. 1931.
Gospodarski članki v koledarčku so spi-
sani od prvovrstnih strokovnjakov, so za
kmeta zelo koristni in zanimivi in imajo
stalno vrednost. Da omogočimo nakup
vsem onim, ki koledarčka še nimajo, smo
sedaj ceno znižali. Koledarček stane da-
nes 10 Din s poštnino vred in se naroča
pri tajnistvu Jugoslovanske Kmet'ske zve-
ze, Ljubljana, Dunajska c 29-II.

d Prihodni uradni dan komisarja za
agrarne operacije II. v Mariboru (okrajno
načelstvo) bo izemoma v soboto 11. aprila
t. l., namesto na Veliko soboto.

d Posledice združitve. Te dni se je
vršil občni zbor vinarske podružnice v
Ptuju, ki je vneto skrbela za povzdigo vi-
nogradništva na eni strani in na drugi
strani dosegla tudi znatne uspehe za vini-
čarje, oziroma vinogradnike v gospodar-
skem oziru. Kakor pa kažejo prilike, bo
tako delovna podružnica umrla. Na ob-
nem zboru je bil namreč sprejet sklep, da
ptujska vinarska podružnica stopi v likvi-
dacijo. Vzroki so različni. Eden glavnih je
ta, ker so se gospodarstvi listi, torej tudi
vinogradniško glasilo, združili v skupnega
»Kmetovalca«. S tem, pravijo, vinogradni-
kom ni pomagano.

d Hmeljarsko društvo za Slovenijo je
imelo 25. marca v Zalcu svojo redno glav-
no skurščino. Navzoči so bili zastopniki
vseh 16 podružnic in odposlanci oblasti.
Po poročilih je bil izvoljen novo stari ob-
bor s predsednikom g. France'om Roble-
kom na čelu. Govorili in sklepali so tudi o
raznih za napredek našega hmeljarsva
važnih vprašanjih.

d Ne Oselca, ampak Oselca. Na pr-
nio prizadetih občin je ministrstvo pot-
dilo, da se doedanja vas Nova Oselca v
hranjekem okraju imenuje odslej Nova
Oselca, doedanja vas Stara Oselica iste-
ga okraja pa Stara Oselica.

d Na Planinski gori se vrši prvi let-
nji romarski shod na velikonočni ponedel-

Uprava, vojska in finance v Albaniji
so že v italijanskih rokah.

Nova »napredna« finska vlada izjav-
lja, da je treba proti fin'kim kme'om na-
stopiti z isto oostrostjo kot proti komuni-
stom.

Zaposeltev poljedelskih sezonskih do-
lavec v Nemčiji je tamošnja vlada zelo
omejila.

Slavni angleški katoliški pisatelj Ar-
nold Bennett je umrl v Londonu.

Gandhi je izjavil, da bo gladoval do
smrti, ako ne bo indski kongres odobril
sporazuma z Angleži.

Vsak mladenič mora iti v Rim prouče-
vat fašizem, je izjavil madžarski vojni mi-
nister.

Madrid, španska prestolica, je zopet
zastražena z močnimi vojaškimi četami.

Deset let je nepretrgoma ministrski
predsednik madžarski grof Bethlen

Avtstrijski pravosodni minister dr. Schuerff se v Berlinu pogaja za popolnoma enako ureditev nemškega in avstrijskega kazenskega zakonika.

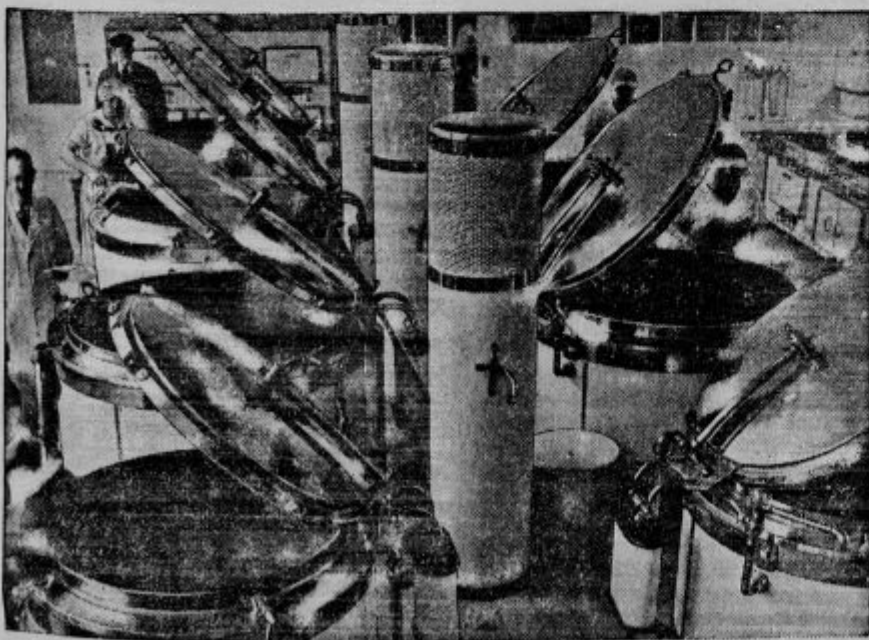
Zrakoplov je padel na cesto. Poljsko vojaško letalo, ki ga je vodil znani inženier Pulawski je parilo v Varšavi na tla. Pilot je bil takoj mrtev, dva potnika pa nevarno ranjena.

Fantje — Slovenci, ki služijo prvi 17. art. polku v Valjevu, žele vsem naročnikom in bralcem »Domoljuba« vesele Velikonočne praznike.

Modest Musorgski, slavni ruski skladatelj, je umrl danes pred 50 leti. Eno njegovih najboljših skladb je opera »Boris Godunov«.

To je kuhinja! V Berlinu so otvorili kuhinjo v kateri se vsak dan kuha za 7000 brezposelnih.

Francka iz Trnovega pelje »zaleluje« na trg.

ljek. Služba božja bo ob 10. Prehod je dovoljen pod navadnimi pogoji. Naročeni so trije novi zvonovi. Ker se še ni vršila kolavdacja, se blagoslov preloži na binkoštni ponedeljek, ko bo drugi cerkveni shod.

d Prodajalno čevljev je otvoril v Trbovljah — Bafa. Nevesela vest za naše čevljarje!

d Podružnico zaloge čevljev namerava ustanoviti v Škofji Loki znana čehoslovaška veletrgovka Bafa.

d Velikonočno vožilo iz Nizozemske. Tudi mi iz tujine se oglašamo in vsem naročnikom in bralcem »Slovenca« in »Domoljuba« želimo vesele velikonočne praznike, posebno pa onim iz brdske župnije pri Lukovici. — Peter, Pavla in Pero Barle, Limburg.

d Banovinska kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu sprejme s 15. majem 1931 20 učencev v pripravljani gospodarski tečaj. Ti učenci imajo dnevno po dve uri pouka v šoli, ostali čas se uporabljajo pri vseh delih na šolskem posestvu, doživajo vso oskrbo v zavodu brezplačno in so pod stalnim nadzorstvom kot redni učenci. Tečaj je priprava za vstop v redno šolo predvsem za one kmečke sinove, ki imajo slabo predzobrazbo iz osnovne šole. Iz tega razloga se opozarjajo vsi kmečki gospodarji, ki žele poslati svoje sinove v kmetijsko šolo na Grm, da v redno šolo, ki se prične v začetku novembra 1931, ne bo sprejet noben prosilec, ki ni dovršil z dobrim uspehom vsaj štiri razrede osnovne šole, če ni prej obiskoval pripravljalnega tečaja. Učenci pripravljalnega tečaja imajo po dovršenem tečaju prednost pri sprejemu v redno šolo v šolskem letu 1931/32 pred vsemi drugimi prosilci in sicer na brezplačno mesto v celoletni in zimski šoli. Pogoji sprejema v tečaj so: 1. starost najmanj 16 in ne več kot 19 let; 2. dovršena osnovna šola (četudi enorazredna); 3. telesna in duševna sposobnost. Prošnjam, kolkovanim 5 + 20 Din je priložiti krstni list, domovnico in zadnje šolsko izpričevalo ter jih poslati najpozneje do 20. aprila 1931 ravnateljstvu banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu. — O sprejemu se obveste prosilci pravočasno pisмено. Vsa še potrebna pojasnila daje ravnateljstvo.

d Jugoslovanski krompir sme zopet v Avstrijo. Avstrijska strokovna komisija je preiskala naš krompir in ni našla na njem nobene bolezni.

d 300.000 Slovencev živi v tujini. V tem številu niso vračunani neosvojeni.

d Velik zemeljski plaz v dolžini kakih 45 m se je pretekli teden sprožil blizu Drnovskega mostu ob cesti iz Kranja na Jezersko. Promet se, dasi je oviran, vrši še vedno.

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestvu, prot doročstvu l. t. d.

d Avtomobil je zgorel na cesti iz Dobrne proti Velenju; je bil last Jožefa Osetiča. Potniki so avto pravočasno in brez nezgode zapustili.

d V Črnomlju se je pripeljal 22. marca ban savske banovine g. dr. N. Perovič. Obiskal je okr. načelstvo in se je podal v spremstvu g. okr. načelnika v mestno hišo, kjer je bil zbran občinski odbor. Župan g. Karel Müller je v daljšem nagovoru pozdravil vizekega gosta, ki se je za pozdrav priščno zahvalil in je obljubil, da bo podpiral vse težnje mesta Črnomlja in da bo enkrat uradno obiskal Črnomelj, da se na licu mesta pogovori in se pouči o vseh potrebah kraja. Nato se je gospod ban udeležil slavnostne seje mestnega odbora, pri kateri je gospod okr. načelnik po kratkem nagovoru izročil štirim odbornikom državna odlikovanja. Sedanji župan g. Karel Müller, prejšnji župan g. Strugar in občinski odbornik g. Josip Fabjan so prejeli red sv. Save; dekan Pavlin Bitnar je bil odlikovan z redom Jugoslov. krone.

Velikega pomena so besede:

»Cene so padle«

Ker je moja že vsakomur dobro znana manufakturna trgovina nova, založena izključno z samo čisto novim, svežim in dobro izbranim blagom v najmodernejših vzorcih od preproste do najfiniješe kakovosti, so tudi cene nove in izredno nizke ter današnjim težkim denarnim razmeram primerne. — Moje geslo je: mali dobiček in čimvečji promet, zato ne delam nobene kričeše reklame, s katero se ljudstvo samo moti, temveč doprinesem dobiček, o katerem se lahko vsak sam že pri najmanjšem nakupu pri meni, prepriča. — Priporočam se torej v Vašo korist z odl. spoštov.

ANTON BRUMEC

manufakturna in modna trgovina pri »ANTONU« Celje, Gosposka ulica 2.

d Tri dvonadsredne stanovanjske hiše bo zgradilo železniško ravnateljstvo še letos v Ljubljani, dveje takih porlopij pa v Mariboru. Kdaj pridejo Zalog in podobni kraji, kjer je pomanjkanje zdravih železniških stanovanj morda še večje, na vrsto?

d Usoda starega organista. V noči od 9. na 10. marca je pogorela lesena hiša št. 36 v Starem trgu ob Kolpi, v kateri je imel desmrtno stanovanje s ženo bivši organist Faciter Franc, rojen v Cerkljah na Gorenjskem leta 1856. Hiša ni bila njegova, zato je tudi ni bil zavarovan. Ogenj je nastal gotovo po zlobni roki, ker sta priletna zakonca usodni čas pri oddaljenem sosedu ružila koruzo in v peči ni bilo ognja od polodne. Zato tudi ni bilo mogoče rešiti nobene reči. Ogenj mu je uničil ves skromni živč: koruzo, krompir, zelje, repo, sadje, obleko in pohištvo. Zalostni bodo letos velikonočni prazniki za bivšega organista, ki je skoraj 50 let orgljal in pel veselo Alelujo v cerkvah, kjer je služboval. Moč nima nobenih svojcev, zato je v pravem pomenu besede siromak, vržen na cesto brez sredstev, vreden milostne podpore!

d Tele s petimi nogami je razkazoval te dni v Studencih pri Mariboru neki kmetijski posestnik in precej izkupil na — vstopnini.

d Krasnega merjasa je ustrelil na Boču tovarnar g. Mirko Kranjc iz Fram.

d Pravilnik o učiteljskih izpitih je izdal minister za prosveto. Pravico na pola-

ganje izpita imajo samo učitelji, ki delujejo na šoli že 20 mesecev in ki niso služili več kot štiri leta ter nima jo trikrat zaporedoma slabe ocene.

d Ono soboto je bilo zopet odpuštenih v litijski predilnici okoli 90 delavcev in delavk. Ravnateljstvo pa napoveduje še nadaljne odpuste.

d Čemu čakajo! Kakor znano, se je 12. marca vršila licitacija za gradnjo novih carinarnic, to je za upravno poslopje, za stanovanjske hiše in za dohodarstveni urad. Dela so bila proračunana na 9.139 tisoč Din. Ponudnika za to gradnjo sta bila samo dva. Za nižji znesek, namreč 7.218 tisoč Din, je izdrazila to gradnjo Stavbna družba. To licitacijo morajo potrditi ministrski predsednik, finančno in gradbeno ministrstvo. Upati je, da je ta licitacija bila zadnja in končnoveljavna ter da bo kmalu potrjena, nakar bi se pričelo delo. Tlačenje devoznih cest k carinarnici pa bo posebej oddano.

d Za prvega protestantskega škola v Jugoslaviji je bil te dni izvoljen na zboru v Zagrebu dr. Filip Popp.

d 50 let bo preteklo letos meseca oktobra, odkar so v Travniku v Bosni ustanovili veliko nadškofijsko gimnazijo.

d 400 letnice slavi 9. aprila stolna cerkev v Sibeniku.

d Nekdanji pristaši bivše Radičeve stranke nameravajo postaviti v Zagrebu mavzolej, kjer naj počiva pokojni Radič in druge veličine te bivše stranke, kadar jih pokliče Bog na drugi svet. Do tu je stvar nekako v redu. Ni pa prav, da so dali bivši radičevci izdelati ta spomenik italijanskemu kiparju Mariu Petrucci, ko imajo v svoji sredi največjega sodčnega kiparja Meštroviča.

d Nckaj neverjetnega. Policija v Novem Sadu je odkrila nenavaden slučaj. V nekem oamljenem poslopju je že šest mesecev stanovala neka oseba, o kateri so krožile najrazličnejše govorice. Te dni sta potrkala na vrata sobe dva policijska uradnika in na trkanje jima je odgovoril tenak glas, da se z njim lahko govori samo zvečer. Policista sta vdrla v sobo in v nekem starem naslanjaču opazila popolnoma gola 14 letnega dečka. Prizor je bil strašen. Deček je bil pokrit z umazanimi cunjami, soba je bila popolnoma temna, lasje in nohti ubogega otroka so bili silno dolgi in splih je deček zgledal, kakor strašilo. Policista sta odredila prevoz dečka v bolnišnico. Takoj uvedena preiskava je pokazala, da je nesrečni deček sin neke novosadske učiteljice tujih jezikov, ki je policiji dejala, da je dečka zaprla v to samotno stanovanje zaradi tega, ker je bil bolan.

d Nad 40.000 tujcev je bilo preteklo leto v našem Dubrovniku.

d Tovarno za svilo bodo ustanovili v Novem Sadu.

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčević trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

d Plinsko centralo si hoče zgraditi Split. Proračun 10 milijonov dinarjev.

d Skoraj 20 milijonov čistega dobička izkazuje Jugosl. Unionbanka v Zagrebu.

d Vesele številke. Po poročilu iz Splita obsega jugoslovansko trgovsko brodogradnjo sedaj 36 plovbnih podjetij s 176 parniki in s prostornino 344.246 ton. Največja paroplovna družba je po številu parnikov Jadranka plovilnica, po blagovni nosilnosti Jugoslov. Lloyd. V naši trgovski mornarici je zaposlenih sedaj 4299 oseb. Trgovska mornarica bivše avstro-ogrške monarhije je vsebovala ca. 600.000 ton in jo je jugoslovanska dosegla torej že nad polovico, dasi je Jugoslavija primeroma le majhen del bivše Avstro-ogrške.

d 27 čeških šol s 1535 učenci je v Jugoslaviji. Koliko slovenskih, oziroma hrvatskih in srbskih je na Češkem?

d Telefonski promet se odpravi med Jugoslavijo in Grčijo. Tako je potrdil naš minister.

d Jugoslovansko-madžarsko gospodarsko zbornice so minuli teden ustanovili v Beogradu. Od Slovencev sta v odboru Anton Krejč, industrijalec iz Maribora in Josip Lukan, ravnatelj Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani.

d Trgovinski minister g. Juraj Dementrovič je odšel v Prago, da podpiše trgovsko pogodbo Jugoslavije s Čehoslovasko. d Zemlja se več ali manj še vedno trese v Makedoniji.

d Pridelovanje fižola soja hočejo vpekljati v donavski banovini.

d Skoraj 27 milijonov Din čistega dobička izkazuje Privilegirana Agrarna banka v Beogradu.

d Zveza mlinov v Jugoslaviji je naslovila na ministrstvo za trgovino in industrijo prošnjo, naj se pri trgovskih pogajanjih s Čehoslovasko in Avstrijo zagotovi možnost izvoza jugoslovanske moke.

d Jugoslovanska vlada je podarila jugoslovanski rudarski koloniji v Seraingu v Belgiji — novo državno zastavo. Po blagoslovitvi je bila povorka in je ob tej priliki neki Josip Zorko iz Bosne dvakrat streljal proti povorki a nikogar zadel. Uradno poročajo, da je omenjeni Zorko polblazni jugoslovanski delavec.

d Radi novega davka na poslovni promet nameravajo jugoslovanski sladkorni tovarnarji povišati cene sladkorja za 10 par pri kg. Neopravičljivo, posebno ker je več kot gotovo, da v podrobnih razprodaji ne bo ostalo samo pri 10 parah.

d Požar je uničil hišo in gospodarsko poslopje posestnika Stefana Kočnika v Graški gori, občina Smilavž.

d Ogenj je uničil posestniku Janezu Grabnarju hišo, živež in obleko. Goreti je začelo ob 2 ponoči. Sreča, da je bilo mirno, sicer bi bila cela vas v nevarnosti.

d Oni dan je zgorelo 50 m dolgo in 12 metrov široko gospodarsko poslopje last g. Ivana Pečolarja v Gradišču pri Slovenj-gradu.

d Skoro vsa hiša je pogorela v Gabrovski pri Sv. Križu pri Litiji, last otrok pokojnega trgovca Borštnarja. Hiša ni bila zavarovana. Vidmarju, ki ima v hiši prodajalno, je pogorelo mnogo manufakturne- ga blaga.

d Na Bukovici pri Seleh je umrl zaveden krščanski mož trgovec in gostilničar g. Janez Fojkar.

d Na Grabah pri Središču je preminul v. 70. letu starosti g. kanonik Martin Dogža. Večni mir!

d Smrtna kosa. Na Ponikvah pri Trebnjem je v Gospodu zaspala in šla po boljše plačilo v večnost 71 letna Frančiška Langer. Zapušča več sinov in hčera tu in v Ameriki. Pokojnici večni mir in pokoj, preostalih pa iskreno sožalje!

d Opeklina je podlegel 22 letni natakar Franc Krabonja. Zadobil jih je ob priliki požara v baraki trgovca Franceta Marka v Melju pri Mariboru.

d Težko železo je padlo na nogo v tovarni na gorenjskih Jesenicah 25 letnemu delavcu Lovru Žumru in mu jo zlomilo.

d Voz je pokopal delavce pod seboj. Pri gradbi tunela skozi Ivanj planino v Hercegovini je zaposlenih mnogo zidarjev, ki stanujejo v okoliških vaseh. Skupina delavcev se je 29. marca po končanem delu odpravila na dveh vagonetih od tunela Ivanj planine navzdol, da se podajo na svoje domove. Med postajama Bradina in Podorašča, kjer je proga zelo strma, se je nenadoma pokvarila zavora drugega voza in je začel le-ta drveti s strahovito brzino navzdol. Ko so delavci na prvem vozu zagledali, kaj se je zgodilo, so skočili z voza. Drugi voz se je nato zaletel v prvega, se prevrnil in pokopal pod seboj delavce, ki so se z njim vozili. Tovariši so jim takoj priskočili na pomoč. Od 10 delavcev, ki so bili na drugem vozu, sta ostala dva na mestu mrtva, tretji pa je umrl med potjo. Od ostale sedmorice sta dva zelo težko ranjena in umirata. Tudi ostalih 5 je težko ranjenih in ležijo vsi v mostarski bolnišnici. Komisija je danes na licu mesta ugotovila, da je vzrok nesreče bil v tem, ker se je zlomila zavora.

d Z lugom se je zastrupilo. V zagrebski otroški kliniki je umrlo dveletno dete nekega brivca, ki se je zastrupilo z lugom. Dete je bilo brez nadzorstva in je seglo na neko polico, kjer je bil v posodi lug, in ga popilo, na kar je bruhalo v jok. Prepekljali so ga brž v bolnišnico, kjer mu pa niso mogli več rešiti življenja.

d Jermen ga je vrgel okrog. V mlinu Ivana Kerstena v Ludbregu se je pripetila strašna nesreča, ki je zahtevala življenje 40 letnega nadmlinarja Milana Otkoviča, očeta peterih otrok. Otkovič je splezal k pripravi za reguliranje hitrosti, pri tem ga je za suknjo zgrabil transmisijski jermen, ga zavrtel okrog in popolnoma razmrcvaril. Ubogi mož je bil na mestu mrtve.

d Neznani vlomilec je udrl v leskovoško župnišče, si prisvojil ključke od blagajne in vzel iz nje 400 do 500 Din. Sekiro je pustil na mizi in izginil v temno noč.

d Zaradi raznih nepravilnosti je bilo obsojenih v območju Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani že nad deset lekarnarjev.

d Orožnikom se je posrečilo prijeti te dni tretjo nevarno vlomilsko tolpo, katere glavar je bil neki sin poštenih kmečkih staršev, ki jih ni hotel ubogati, in se je rajne klatil brez dela okrog in izvrševal razne tatvine in vlome v litjskem okraju in po

Lepi Pixavon-lasje

je jedno raskošje, katero si vsaki može privoščiti

Pixavon-Shampooon

podeluje vašim lasjema mehko polnost in novi sijaj.

Jeden svežanj zadostuje za 2 pranja in stane samo Din. 3'50

Pixavon-Shampooon ne vsebuje sode.

Odol Kompanija d. d., Beograd

drugih dolenjskih vaseh. Bil je pravi strah Dolenjske ter ima na vesti mnogo vlomov, ki so jih poprej pripisovali ljudje drznemu in proslulemu razbojniku Jakopinu.

d 20 let težke ječe je prisodilo osješko sodišče 28 letnemu Milošu Mladinoviču, ki je 1. februarja letos v gostilni ubil orožnika Savo Brkiča, ki je hotel v družbi občinskega redarja napraviti red v gostilni.

d Odšel je neznano kam 10. marca Darko Hering, učenec 8. razr. osnovne šole v Zagorju, star 14 let. Oblečen je v črno žametasto obleko, sivo suknjo in sivo čepico. Pri sebi ima rjavo aktovko s šolskimi knjigami. Kdor bi ga videl, se naproša, da to nemudoma sporoči staršem proti nagradi, telefonično do pošte Zagorje ob Savi ali ga sam pripelje, fantu pa pove, da se lahko brez strahu vrne. Odšel je v smeri Židani most in dalje. — Franjo Hering, Zagorje ob Savi.

d Prazniki se bližajo, pomlad je že tu, in Vi potrebujete marsikaj. Vem, da potrebujete najprej denarja, vem pa tudi, da potrebujete novo obleko, blaga za obleko, perila, pa tudi klobuk mora biti nov, ako star ni več za med ljudi. Za vse to pa je potreben denar in zopet denar. Za malo denarja se danes malo dobi. Pač, dobi se dosti tudi za malo denarja, to pa samo v Trgovskem domu Stermecki, Celje. Cene so tu že tako nizke, da nižje ne gre več.

Nemški kancler, ministri in Avstrijski zunanji minister dr. Schober sta sklenila v imenu svojih držav mednarodno pogodbo, po kateri bodo vsi kanclerji in ministri, ki bodo nasledili za sosedo bodo nedogledne.

Prometni policisti na pariških ulicah imajo po noči na čepci električno luč, da jih lahko vsi vidi.

Ena od mnogih opernih pevcev, ki se danes pojavljajo v starosti 92 let.

Nemško društvo sv. Barbare Essen-Westfalsko. (Gl. dopis!)

Stara kmečka hiša v Tunjicah pri Kamniku. Deklica na vozičku je od rojstva broma in jo vozijo součenci vsak dan v šolo.

V vsako hišo Domoljuba!

»Oprostite, gospod letalec, ali ste mogoče videli kje v zraku mojega kanarčka, ki mi je danes zjutraj ušel?«

Franjo Neubauer.

Zmagoslavje vstajenja

Skrivnostna moč se giblje,
od nje se stresa vrt,
zaviti v plašč bežite
iz vrta noč in smrt.

V Jeruzalem bežijo
osupli stražniki,
poslušajo novico,
drhté sovražniki.

»Reclite: ponj so prišli
učenci! — Tu denar!
Ne more umiriti
zvižaja jih prevar.

Le podkupuj vojake
ti zaslepljena strast!
Uničena za vedno
vsa tvoja je oblast!...

Z belim oblakom
zarja igra
angel svetla se
spušča z nebá.

Kamen od grobnih
vrat odvali,
ženam odganja
mučne skrbi.

»To sem oznanit
jaz vam poslan:
vstaja iz groba!
Tretji je dan!«

Nisi le ženam povedal,
angel, radostnih novic!
Širna je zemlja vesela
zmage zaslišala klic.

Tri samo dneve je kratke
spaval brezskrbno sovrag,
potlej ga vzbudil Gospod je,
vajen od vekomaj zmag!

Stoletja izginjajo v večnost,
nikoli ne bo jih nazaj,
a Tvojega še zmagoslavja
nikdar obledel ni sijaj.

Ko vigred se bliža smehlja
in vzbuja nešteto nam nad,
pozvanjajo naši zvonovi
in v duše prihaja pomlad.

Oj sladek je glas
zvonov, ki čez vas
ob Tvojem vstajenju pojó!
In čas je krasan,
ko v vigredni dan
v sprevodu, Gospod, To...

Zastavo držiš
in vsem govoriš:
Pekel sem premagal in sam!
višave grem zdaj,
ripravit vam raj,
ki meni je zvestim odprti!

odpro rane. Toda, ali ta tujec ničesar ne ve
o groznem in velikem, ki se je zgodilo?
»Ali si ti tujec v Jeruzemu in ne veš,
kaj se je zgodilo te dni?« sta ga vprašala
začudena.

In v njunih dušah vstaja hrepenenje
po razgovoru, sočutju, tožbi. Kakor za-
puščena otroka se zdita sama sebi. In tako
domače ju vleče k neznancu; kakor da se
mu morata zaupati!

Pa sta pričela govoriti: Kako je on,
Edini, bil tako dober! Kako usmiljen do
božnikov, kako velikodušen do grešnikov!
Kako sveta in vzvišena je bila Njegova lju-
bez in vse njegovo življenje, kako nese-
bično je ljubil svoje do smrti. In kako so ga
sovražiti nasprotniki, kakor pač more so-
vražiti hudobija nedolžnosti; kako so ga
mučili in kako je končal na križu.

Zakaj, oh zakaj je moral vse to trpeti!
Pa so se pojavili dvomi o resničnosti Nje-
govega posilstva in misel na svetno kra-
ljestvo in vse posvetne želje, ki so bile
združene s posilstvom Mesije.

»In smo upali, da bo Izrael odrešil!
Obupno zopet klonila glavi.

Naenkrat pa začudena dvigneta glavo
in oči in poslušata to govorjenje, ki ima
tako moč čez njiju srce. O, kakšna modrost.
In se spogledata, pa pogledata neznanca,
ki je še vedno tujec. Vse jima je uganka.

Toda z vsemi vlakni srca in duše pijeja
njegove besede. Pa jima govori o zadosti-
losti trpljenja, o odrešenju s Kristusovo
krvjo, ki je Mesija, a ni prišel ustanovljati
svetnega kraljestva, ampak kraljestvo lju-
bezni. — Pokazal jima je nedoumne božje
načrte, razlagal sveto pismo in preroke, ki
so napovedali Odrešenika. — Ali ni moral
Kristus vse to trpeti, da je v svojo čast šel?

Začudeno poslušata vse to, ko korakajo
dalje v večerni mrak. Ves strah ju je minil
in žalost ju je pustila, pa tako lahko jima
je pri srcu. Ne moreta se ločiti od njega;
zato ga poprosita, ko hoče iti dalje: »Ostani
pri naju, ker se že mračí in se je dan že
nagnil!«

Toda, ko pri večerji sede z njima in
lomi kruh — kakor le Gospod to zna — so
se jima odprle oči. Vsa srečna sta ga spo-
znala. Toda: »On jima je zginil izpred oči.«

Blaženo ječata po prvem strahu: »Ali
ni bilo najino srce goreče v naju?...«

Uboga, zapuščena duša, ali ne zagori
tudi tvoje srce tako, če Gospod govori s
teboj?

In če ti je ostalo še kaj žalosti neute-
šene, govori Gospodu: »Ostani pri meni,
Gospod, večeri se in mračí!« Povabi ga v
svoj dom, svojo hišo, svoje srce! In ko lomi
v tvojem domu kruh Svoje dobrote, naj
zažari plamen tvoje ljubezni, ki naj nikoli
ne ugasne!

KLOBUKE v različnej-
ših najnovejših
pom'adanskih
barvah in oblikah, ter razne sortne klobuke in
čepice nudi bogato založena trgovina.

Mirko Bogataj prej Pok

Ljubljana, Stari trg 14

Cene nizke. Točna postrežba.
Sprejemajo se klobuki v popravilo.

Kmetje, pristopajte v Kmet. zvezo!
g

H. Brey:

In sta žalostna?

Pomladni dan, kakor tkan iz same
luči in solnce! Solnce, žareče solnce prve
velike noči, se je pravkar nagnilo s pol-
dnevne višine na temnovišnjem nebu
proti cvetoči in dehteči zemlji. A vse je še
polno solnčne luči in toplote. Še po o ptički
v zeleni smokvini vejah in se oglašajo iz
gostih oljkinih gozdičkov. Cvetne zvezde
narcis in hiacint gledajo z veselimi očmi v
svet, mandelnova drevesa ob poti se pripo-
gibajo pod dehtečo množino rožnatih cve-
tov. Vse barve žare v moči in opojnosti po-
mladi. In vsa narava je eno samo veselje,
kakor da praznuje blaženo skrivnost...

Ta dva pa, ki gresá po cesti v Emava,
nimata pog'eda za smejočo krasoto pokra-
jine. S sklonjeno glavo stopata, kakor da
jima leži težko breme na ramah; v tla so
uprto njene oči.

Ne, prav ničesar ne vidita od pomladne
lepote; kajti pred njenimi očmi stoji le kr-
vava in grozna smrt na Go'goti. Ne poslu-
šata ptičjih spevov... v njunih ušesih še
odmevajo udarci kladi; še zvene pretres-
ljive besede: »Zejen sem!« in krik največje
boli: »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me za-
pustil!« — — —

Ob strani se odpre ozka dolinica, v ka-
teri cveto lilije, — lilije na polju, ki jih je
tako ljubil in tako rad o njih govoril.

Pa tudi lilije ju ne predramijo; gresá
dalje in dalje. In usta prično govoriti o težki
žalosti, ki jo je polno srce. Le o Njem in od
Njega govorita. — — —

Vsako besedo, ki jo je govoril — in vse
Njegovo trpljenje — ter vsa njuno nepo-
pismo bo'et, neljupolneno upanje, boječe
dvome: o vsem tem se pogovarjata.

Popolnoma sta pozabila na vse drugo,
da nista niti opazila, kako nekdo že dlje
časa hodi vzporedno z njima po stezi kraj
jeste. Po travi hodi res povsem tiho. Njuni
žalostni pogovori, njuni globoki vzdih pa
so seveda prav lahko dosegli ušesa samot-
nega potnika. Tam pa, kjer se steza združil
s cesto, stopi nenadoma pred nju in ju
pozdravi.

Prestrašila sta se in ga pogledata. O!-
kod je prišel naenkrat? Gledata ga in tako
čudno jima je pri srcu, ko zreta v njegove
velike in globoke oči... Kakor da je nekaj
znanega in domačega v njih — kakor da ju
prevzema čudna moč.

Potegnila sta parkrat preko oči, da bi
bolje videla, pa ga ne poznata. — »Njune
oči so bile zadržane, da ga nista spoznala.«
»Kakšni pogovori so to, ki jih imata
in sta žalostna?« ju vpraša dostojanstveni
neznanec.

»In sta žalostna?« Moj Bog, iznova se

Razkolnikov:

Aleluja

Beli zvončki pozvnanja, črni teloh se prijazno smeje ob gozdni poti, poleg njega cvete velikonočnica.

Sam hodim po polju. V daljavi brne zvonovi. Vstajenje naznaja in prerodenje prirode.

Veliki teden.

Vaščani obiskujejo božji grob. Za dne prihajajo starci in starke, dekleta in otroci, zvečer fantje, žene in mošče. Slednji ostajajo pri vratih in tiho molijo.

Pred votlino gore lučke. Dva lesena vojaka stražita in mrko gledata prihajajoče.

Sestnajst let mi je. Veliki petek v mraku grem z gručo mladeničev v cerkev.

Ko se vračamo, naletimo na župnika Antona. Pokliče me k sebi:

Jutri boš pri procesiji nosil 'Vstajenje'.

Takoj se spominim drobnega Kristusovega kipa, ki drži v dvignjeni desnici banderco zmage. Spominim se, kako sem ga gledal in občudoval ko sem bil otrok. Pod nebesom je plaval, ves blesteč in leplj. Omega, ki ga je nosil, niti opazil nisem. Le 'Aleluja' sem videl. V bleščavi zarji je rdečeno žarel tisti drobnji obraz. Banderco je v vetru lahno trepetalo. Zlato vezenje na njem je sipalo iskre. Zazdalo se mi je, da res vidim samega živega Boga, ki je magovalno vstal iz groba.

Zdaj nisem več otrok. Domišljav sem postal. V zadregi sem. Župniku odvrnem:

»Ne bom nosil Boga! Prešibek sem!«

»Sramuješ se ga! Sram te je Zveličarja! mi vrže v dušo gospod Anton in me preteče pogleda. »Ga bo pa nosil Lipnikov Jože, ki je šibkejši! Ne bo se sramoval, kakor ti, izgubljeni študent!«

Trdo me udarijo njegove besede. Sklonjene glave odhajam domov.

»Kaj je s teboj? Zakaj si tako pobit?« me vpraša mati.

Ko čujem mater, se pojavi pred mojo dušo spet oni Kristus, ki sem ga gledal v otroških letih. Sijoč in krasen se dviga v oblaku kadila. Sveče gore okoli njega. On pa plava v večerni zarji rožno žareč med nebom in zemljo.

Bolečino začutim v srcu, ki vendar ne zmaga moje zakrknjenosti. Materi odvrnem:

»Nič mi ni!«

Prihuljeno se splazim v sobo.

Obide me bolesta tesnoba. S police vzamem zgodbe sv. Pisma in začnem po njih listati. Ko pridem do Kristusovega trpljenja in zagledam božje obličje, vidim da mu je 'Vstajenje' za las alično v obraz. Zveličarjeve oči me zro žalostno in preteče. Tako so morale gledati Judeža, ko je izdal svojega Učenika.

Urno zaprem zgodbe. Vse, kar sem danes doživel, hočem pozabiti.

Kmalu se vlečem, da bi zaspal. Zaman se trudim! Ne morem zaspati! Zazdi se mi, da sem tudi jaz zvil Kristusu venec iz drobnega, tenkega trnja, ki se mu je zazdelo globoko v glavo.

10*

Za bližnjo spomlad smo izdelali veliko zalogo modernih plaščev

za gospode in dame. - Vabimo na izbiro v to najcenejšo oblačnico.

DRAGO GORUP & CO., konfekcijska industrija
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 16/L.

Moja glava postaja trudna in bolna. Čez dolgo časa naposled zaslanjam:

Pred menoj se pojavi velikonočna procesija. Sibki Lipnikov Jože nosi 'Vstajenje'. Drobne roke se mu tresejo, lica so bleda, čelo znojno. V očeh mu gori tiha groza.

Kipec, ki ga Jože nese je velik in težak. Banderco v Kristusovih rokah trepetava v vetru. Odršenikove oči so kakor žive, samo vame so uprte. Gledajo me s pogledom prezira in težke obsodbe.

Pred Lipnikovim hiti nepregledna množica. Njemu pa klekajo kolena, telo se mu mrzlično stresa.

Priskočiti hočem in mu pomagati. Ne morem se premakniti. Prikovan sem na prostoru. Le Kristusove oči še vedno sijejo vame, globoke so in lepe, toda strašne.

Tedaj se 'Vstajenje' mahoma nagne, pade na tla in se razbije. Množica se zgrne okoli mene. Vsi mi žugajo in kriče:

»Ti si kriv, zakaj ni nosil 'Aleluje'?' Samo ti si kriv! Gorje ti!«

Stresem se in vzdramim znojen in truden.

Zjutraj odhitim k Lipnikom. Med pogovorom mi omeni, da bo nosil 'Vstajenje'.

Molčim. Kmalu odidem. Sklenem, da bom pazil na Jože in mu priskočil med procesijo na pomoč, če bo treba. Pražnje se oblečem in čakam.

Na cerkvenem pragu se prikaže župnik z Najsvetejšim. Dva drobna ministranta zavonita z zvonci.

Procesija se prične.

Počasi se vrste ljudje za banderom, ki ga nosijo trije krepki fantje.

Naposled se dvigne nebes. Nekam podzavestno korakam poleg Lipnikovega, ki stopa zraven župnika.

Ljude me začudeno gledajo in majejo z glavami.

Jaz si pa mislim:

Vstajenje je danes. Vse je veselo in srečno jaz sem pa žalosten in potr.

Mirno stopajo kmetje za banderom. Njih obrazi so razorani, roke žuljave. Globoko sklonjeni korakajo. Šepetaje molijo in prosijo Boga pomoči.

Pozlačeni križ nad rdečim banderom se v daljavi niža, že tone med zelenim žitom: sam Bog se je združil s poljano in jo blagoslovil, da bo rodila kmetu bogat sad!

Jaz pa grem kakor izobčenec. V mestu sem si pokvaril dušo. Kje je moje delo? Škoda za zapravljeni čas!

Ne! Nisem vreden, da hodim tod, niti ne, da bi spremljal v procesiji kmete, te delovne ljudi, polne silne vere, žive moči in zdrave volje!

V prsih mi je vedno tesneje. Truden se ustavim. Banderco se vrača. Procesija hiti nazaj.

V blesteči večerni zarji gore našli snežniki, slični mogočnim, zlatim monštrancam, segajočim do neba.

Vsi zvonovi potrkavajo. Brnenje odmeva med hišami, ki stoje ob poti v solnce umite, prijazne in praznične. Smehljivega obraza gre pod nebesom borni Lipnikov Jože.

In tedaj spoznam, da bo 'Vstajenje' srečno prinesel. Oddahnem se. Trenutno uprem pogled v sijočo Kristusovo postavo. Kakor dve ognjeni buelki, prodirata njegovi drobni očesi v mojo dušo in v vsi žgeta. Zdi se mi, da bodeta izžgali vse zlobo in greh, ki jo nosim v sebi.

Zadnji pridej v cerkev.

'Aleluja' stoji na glavnem oltarju med dvema svečama.

Poklekнем in molim.

Spet se zagledam v božje oko. Tiho je v svetišču, pevci so že odpeli, duhovniki odšli.

Šele tedaj čutim, da zasijejo Jezusove oči v mojo blodno dušo mir in odpustitve.

Olajšan se dvignem. V mojem srcu sveti žarek sreče in skrivnostna radost vstajenja!

✶ V VSAKO HIŠO DOMOLJUBA ✶

Velikonočna voščila

Spodaj podpisani tešči pri trdki Hodnik & Vovk v Logatec pošiljajo iz Novega mesta srčne pozdrave in žele vesele velikonočne praznike ženam, dekletom, vsem znancem in prijateljem iz Logatec in iz Ziborč: vodja Franc Lampe, Zaplana, predstojatelj Gantar Franc, Gorjup Logatec in tešči Janez in Franc Slabe, Matverž, Franc in Tomaž Čuk, Franc Nagode, Franc Leskovec in Možina Franc.

Pakrška Poljana, Slovenaki fantje in mošče iz okolice Laškega potoka, zaposleni v hrvaških gozdovih, pošiljajo pozdrave in žele vesele velikonočne praznike vsem domačim, znancem prijateljem in tudi čitateljem 'Domoljuba'. Posebno pozdravljajo slovenske fante in dekleta: Franc Mohar in Anton Samon (Matiljog), Franc Ruparčič (Travna

gora), Anton Turk (Retje), Josip Knava in Janez Kordiš (Hrib), Josip Lavriš (Mozelj), Franc Zlatič (Stara cerkev) in Andrej Kovačič (Bloke).

Pozdrav izseljencev. Vsem čitateljem 'Domoljuba' pošiljajo pozdrav in žele blagoslovljene velikonočne praznike izseljenci iz Holandije: Alojz in Jožeta Zorko, Janez in Berta Zidaršič, Alojz Gričar, Jožef Gričar, Franc in Marija Pirc, Alojzij in Malka Metelko.

Harnes (P. d. C.) Francija. Želimo vsem čitateljem 'Domoljuba', posebno pa našim znancem vesele velikonočne praznike in obilo pihov: Jean in Amalija Pirš; Vinko Pirš, But pri Kamniku; Franc Homar, Franc Tome, Agata Tome, Franc Tome II., Zg. Tuhinj.

Pozdrav iz Belgije (Waterschei) Vsem bral-

PRAVA POT

ZVEČER

za temeljito in štedljivo pranje. Schichtova metoda je enostavna in praktična. Z Žensko hvalo se zvečer na-

ZJUTRAJ

moči, s Schichtovim terpenin-
vim milom pa prihodnje jutro izkuha.

TO JE CELO DELO PRI
SCHICHTOVI METODI

sem in bralkam »Domoljub« prijateljem in znan-
com posebno pa sorodnikom. Želim od vsega srca
srečno blagoslovljene Velikonočne praznike, ter
ih najprej pozdravljamo.

Jože Križan, Martin Župevc in soproga Neža,
Štefan Albin, Bamovč Franc, Dime Martin,
Kaplari Ivan, Javornik Marko.

Slovenski fantje, ki služimo pri 15. pešp.
v Travniku v Bosni pošiljamo pozdrave in že-
lamo vesele velikonočne praznike vsem sorod-
nikom in znancom kakor tudi vsem čitateljem
»Domoljuba«: Polajnar Franjo, Olševčik, Mar-
tin, Komenda; Svetlin Vinko, Vir-Domžale
in Jakiš Anton, Fara pri Kočevju.

Vesele velikonočne praznike žele fantom,
dekletom, prijateljem in čitateljem »Domoljuba«
slovenski fantje-vojaki v IV. peš. podčast-
niški toli v Zagrebu? podnaredniki Bavec An-
ton, Smarata pri Ložu; Merijašec Franjo, Ljub-
ljana; Pavlič Izidor, Ljubljana; Žumer Jože,
Bled; Markovič Jože, Prevalje; Sisernik Ernest,
Prevalje; Pečnik Franjo, Mozirje; Pušlj Emil,
Slična; Zajec Ludovik, Slična; Rogelj Engel-

bert, Mrzlo Polje; Perpar Ignac, Mokronog;
Brečko Jože, Zidani Most; Golob Karol, Zidani
Most; Slekovce Anton, Sv. Anton v Sl. goricih;
Kopče Alojz, Sestize pri Pragerskem; Andrijaš
Franjo, Zasap pri Cerkljah; Pavlovčič Janez,
Borovnica; Pirc Karol, Domžale; Černko Vilim,
G. Radgona; Plantan Anton, Stranska Vas pri
Novem mestu; Kirm Janez, Mirna; Bizjak Ste-
an, Česnjevec p. Slov. Bistrici; Zorič Franc,
Župeča vas pri Krškem; Jurčič Jože, Česnjevec
p. Brežicah; Frolež Alojz, Spod. Polskava pri
Mariboru; Zupančič Franjo, Stari trg pri Slov.
Bistrici.

Vesele velikonočne praznike in mnogo
pirhov želijo vsem bralcem »Domoljuba«, po-
sebnost pa slovenskim dekletom, fantje-vojaki,
služeči v 2. bat. 54. pešpelka v Splitu. Kaplari:
Ignacij Zibert, Poljsnik; Borišek Ivan, Šklen-
dovec; Vidic Jože, Litija; Pavlin Jože, Peterlin
Anton, Prošt Franc, Sent Jurij pod Kumom;
Lenarčič Ivan, Mokronog; Redovci: Meserko Vin-
cence, Catež; Fortuna Ignac, Sent Vid; Tratar
Franc, Sentrupert; Gorišek Anton, Dole; Pri-

jatelj Alojz, Vesela Gora, Sent Rupert; Kokole
Ivan, Litija; Sladič Franc, Sent Rupert; Kalčič
Rudolf, Škocjan.

Slovenski fantje — vojaki, služeči pri 27. p. p.
v Vel. Bečkerek v Banatu želimo vsem svojim
prijateljem in znancom, posebno pa fantom in de-
kletom vesele Velikonočne praznike: Karl Pirman
(Sv. Trojica nad Cerkljico), Franc Sušnik (Gornja
Besnica), Justin Jalovec (Bučica), Nikola Mihelič
(Adlešiči), Anton Družmerič in Janjo Loparec
(Bežji vrh), Franc Ostranič (Vinica), Anton Ivce
(Metlika), Peter Starešinič (Krasinac), Martin Vajda
(Vidošiči), Martin Škof (Lokvice), Franc Vauk
(Radoše), Jože Brajdič in Franc Lodič (Zapodje),
Franc Černe in Ivan Rožič (Semič).

Veselo Aštelujo žele staršem, prijateljem,
znancom, našim dekletom in vsem čitateljem »Do-
moljuba« slovenski fantje kaplari, gojenci IV. pe-
šadijske podoficijske šole »Kraljice Marije« v Za-
grebu: Vrbovec Vinko (Ljubljana), Kisel Avgust
(Novo Mesto), Jože Petkovšek (Hotedražica), Sokler
Mihail (Brežice), Slavko Ljubec (Višnja Gora),
Dolenc Jožef (Škofljica), Jožef Štefančič (Dobova),

91

RAZNO

Prezgodnje veselje. Ne-
koga dne so našli župana
v kodanju otrplega in vse
je kazalo, da ga je zadela
kap. Zdravnik ga je pre-
gledal in izjavil, da je mrt-
ev. Gospa županja je ba-
le vzdihnila: »Hvala Bogu,
končno sem vdovata! Sle-
dile so priprave za pogreb
in županja je sklenila po-
kupiti svojega moža obri-
gela. Poklicali so brivca,
ki je namilil mrtvemu žu-
panu obraz in se pripra-
vil, da ga obrije, ko je
mrlič nenadoma kihnil. In
župan je meni nič tebi nič
vstal od mrtvih. Brž so po-
klicali drugega zdravnika,
ki je ugotovil, da se je
njegov kolega nekoliko
zmotil, ko je trdil, da je
zadela župana kap. Gospa
županja zatrjuje zdaj svo-
jim znancom in znancom,
da bo dala prihodnjič po-
kupiti moža neobritega.

Vreme povzročilo stru-
pno meglo. Eden članov
komisije, ki je imela na-
logo preiskati vzroke za
usodno strupeno meglo v
Belgiji, katera je pred
kratkim ugrabila več sto-
vetih življenj, je izjavil,
da so meglo povzročila
neugodne vremenske prili-

Hector Malot:

Brez doma.

Roman.

Ko mi je Mattija pravil svojo povest, sem mu
naročila, naj molči, ker če sem tudi bila prepričana,
da je ubogi mali Remi res moj sin, sem vendar po-
trebovala neovrženih dokazov, da je izključena vsaka
pomota. Kako žalostno bi bilo za Te, ljubo dete, ako
Ti bi morala reči potem, ko sem Te poljubila kot
svojega sina, da smo se zmotili. Te dokaze imamo
sedaj, in združeni smo odslej za vedno; za vedno boš
živel pri svoji materi in pri svojem bratu,
in pri onih, ki so Te ljubili v nesreči, — in potem
je pokazala na Lizo in na Mattijo.

XXII. poglavje.

Doma, v krogu rodbine.

Leta so pretekla, številna, vendar kratka, zakaj
izpolnjena so bila le od lepih in mirnih dni.

Sedaj stanujem na Angleškem, v Milligan-Parku,
v dvorcu svojih očetov.

Otrok brez doma, brez opore, zapuščen in iz-
gubljen v življenju, sem ter tja premetavan od mu-
hava nagljudja, brez svetilnika, ki bi ga vodil sredi
širnega morja, kjer se bori, brez varnega pristana,
kamor bi se zatekel, ima sedaj razen matere in brata,
ki ju ljubi in ki mu vračata ljubezen, tudi prednike,
ki so mu pustili v deželi spoštovano ime in lepo
premoženje.

Mali revček, ki je kot otrok prebil toliko noči

v skednjih, v hlevih ali pod milim nebom v samot-
nem gozdu, je sedaj dedič starega zgodovinskega
grada, ki ga obiskujejo radovedneži in ki ga pri-
poročajo vodniki.

Leži nekako dvajset milj zapadno od kraja, kjer
sem se ukrcal preganjan od čuvarjev pravice. Dviga
se sredi doline, ki je obraščena z gozdom vkljub
morski bližini. Stoji na nekakšni naravni ploščadi;
ima obliko kocke, in na vsakem vogalu ga čuva mo-
gočen okrogel stolp. Obe pročeli izpostavljeni jugu
in zahodu sta ovenčani z glicinijami in z vrtnicami
plezalkami; po severni in vzhodni strani pa raste
bršljan, čigar kot moško telo debela debela pričajo
o davnosti, in treba je skrbne paznje vrtnarjev, da
njihova bujna rast ne skriva pod svojim zelenim pla-
ščem arabesk in okenskih križev. Obširen park ga
obdaja; posajen je s starim drevjem, ki se ga še
nikdar nista pritaknila vrtnarski nož in sekira, in
zalivajo ga lepe čiste vode, ki ga vzdržujejo v vedno
svežem zelenju. V visokem gozdu častitljivih bukev
pridejo čepet vsako noč vrane naznanjajoč s svojim
krakanjem pričetek in konec dneva.

V tem starodavnem dvorcu Milligan-Parka sta-
nujem v rodbinskem krogu moja mati, moj brat,
moja žena in jaz.

Zadnjih šest mesecev, kar tukaj stanujemo, sem
preživel marsikako uro v arhivu, kjer so shranjene
listine, lastninski napisi in družinski papirji, in kjer
sem pisal sklonjen nad veliko mizo iz hrasta črne-
lega od leta; toda nikakor ne vprašam tako pridno
za svet one listine ne one rodbinske papirje, marveč
listam in spravljam v red knjigo svojih spominov.

Na tem smo, da krstimo našega prvega otroka,
našega sina, malega Mattijo, in o priliki tega krsta,
ki naj združi v dvorcu mojih očetov vse one, ki so

Požek Rudolf in Hinko Gruden (Metlika), Krištof Anton (Lož), Levec Ludvik (Celje), Prateker Franc (Maribor), Bizjak Franc (Jesenice), Kogej Jožef (Krnj), in Babič Vladislav (Podčetrtek).

Veselo Velikonočne praznike želimo vsem slovenskim fantom in dekletom, kakor tudi vsem čitateljem »Domoljuba« slovenski fantje v službi pri žandarmeriji v Skoplju: Z. Kaplar; Alojzi Kaplan, Franc Korenč, Franc Vidic, Ignac Sturm, Andrija Potonik, Janes Seljak, Karol Mastinšek, Anton Rubin, Ivan Korenč, Alojz Pugelj, Viktor Podergajs in Franc Olup.

Slovenski fantje — vojaki, služeči pri težkem artiljerijskem polku 4. armade v Zagrebu, pošljamo vsem slovenskim fantom in dekletom, vsem bralcem in bralkam »Domoljuba« iskreno pozdrave in jim voščimo Veselo Velikonočne praznike. Ivan Dejak (Blata-Dolenja vas pri Ribnici), Ivan Petek (Laze pri Ribnici), Ivan Gruber (Golenica), Hare Matija (Laze pri Raketu), Zalar Jakob (Gora pri Raketu), Perme Ludovik (Stemca pri Grosupljem), Kozgrih J. s.p. (Dolnja Težka voda pri Novem mestu), Jože Nose (Vrtna vas pri Strazi), Alojz Pač (Bato pri Trebnjem), Ivan Omahen (Sv. Stefan pri Trebnjem), Babič Mulej (Vodole pri Dravogradu), Anton Tomažič (Sv. Ilj pri Mariboru), Remic Peter (Prinso pri Škofji Loki), Lovro Demšar (Hotavlje Škofja Loka), Simenc Martin (Stebler pri Kamniku), Ivan Kalinik (Godič pri Kamniku), Ivan Povirk (Sv. Križ pri Moravčah), Izidor Slabe (Podjelovo brdo pri Škoji Loki), Edvar Grom (Trst).

Tri (Srbija), Cerenti gospod uredniki Namerili sem se ogledati v Vašem cenjenem listu »Domoljub« katerega sem še doma rad čel vsako sedeljo. Tu v daljnem Pirotu je vojaško življenje bolj težko, ker smo blizu bošgarske meje. Samo dva Slovence služita tu, drugi so skoraj vsi (razen nekaj mušmanov iz Skoplja) naši bratje Hrvati, s katerimi se tudi dobro razumemo. Kadar smo veseli tudi zvojnemo kakšno domačo pesem, da nam ni preveč dolg čas po domačem kraju. Veselo velikonočne praznike voščim Vam gospod urednik, vsem čitateljem in čitateljicam »Domoljuba«, fantom in dekletom dragotnega lara in svojim domašim. Telefonni 1. baterije 26. artil. polka v Pirotu: Franc Panjan, Podlog pri Dragatušu.

Veselo Velikonočne praznike in mnogo prihodov želimo dragim staršem, bratom in sestram, znan-

cem in sorodnikom posebno pa dekletom, kakor tudi vsem drugim bralcem »Domoljuba« slovenski fantje orožniki iz Sarajevske orožniške šole: Tanšek Stefan (Sv. Jurij ob juž. žel.), Smale Jožef (Prečna pri Novem mestu), Štraf'er Anton (Metlika), Mernik Alojz (Opotnica), Groznik Bogdan (Smarič), Turk Jožef (Hajdovski), Triplat Franc (Razbor pri slov. Gradcu), Gnidovec Franc (Zukemberk), Dobrovolje Franc (Mikš pri Vrhniki), Zorle Franc (Sv. Benedikt v Sv. georžah), Punčuh Franc (Makole pri Poljčanah), Cigler Franc (Ponikva).

Veselo veliko noč in desti prihodov želimo vsem znancom, fantom in dekletom slovenski fantje, služeči v delavni 34. pešpolka v Solitu: podnadnik, nadzornik delavice Ludvik Vederjak redovni: Bradač Josip, Drmota Ciril, Gruden Josip, Čadež Bogomir, Cerar Lovren, Štadl Franc, Čufer Jože, Hribar Stanko, Erbožnik Jože, Velar Jakob, Mzučik Martin, Novak Janko, Karel Stunfo, Ovirik Josip, Majer Ivan, Gorup Avgust, Nuč Ivan.

Veselo Velikonočne praznike vsem prijateljem, znancom in prijateljicam želimo vojak 48. pešpolka, Berane, Črna gora: Alojz Rovnar (Seles), Johan Imenčik (Ljutomer), Josip Luršino (Bizelj-sko), Josip Godec (Celje), Leopold Bruc (Celje), Stanko Tramer (Celje), Franjo Ferlin (Laško), Franc Zupan (Laško), August Zupan (Trbovlje), Ferdo Štetič (Pluj), Stefan Popovič (Zibika), Janes Kušan (Rakek), August Petin (Koprivnica pri Rajhenburgu), Omerzo Rudolf (Päere pri Brežicah), Fran Kostanjek (Artič pri Brežicah), Karlo Jurkovič (Sevnica).

Podraz in Tanjake, Bosna. Slovenski vojak, ki služi pri 2. artil. pri telefonskem oddelku. Želimo vsem fantom, dekletom, možem in ženam srečne in veselo Velikonočne praznike: Lovdik Lenarčič, Kolovič Josip, Martin Vogrin, Alojz Liran, Martin Glaz.

Slovenski fantje — vojaki, služeči pri 33. pešpolku v Banja Lopi podpravlja vse svoje znanke, prijatelje in prijateljice, brate in sestre, kakor tudi vse ocnj. Želimo »Domoljub«, ter jim želimo, da bi veselo Velikonočne praznike preživeli v zdravju, veselju, sreči in zadovoljstvu. Bog živi! Ignacij Fredih (Sorica nad Škofjo Loko), Nikožič Gavr (Savica nad Škofjo Loko), Alojz Breš (Koprivnik pri Zreču), Alojz Modic (Vrbljenje pri Igu), Franc

Krajnc Šentilj pod Turjakom), Stefan Vrabč (Rogaška Sathna), Franc Primožič (Mrzi vrh pri Zreču), Slovenski fantje — vojaki, služeči v Sarajevu, želijo vsem čitateljem »Domoljuba«, vesele in zdrave Velikonočne praznike. Dimnik Ignacij (Jarše pri Ljubljani), Cunder Ivan (Stožice), Jeri Jurij (Tomadovo), Šuštar Rafael (Zg. Tušinj pri Kamniku), Kolman Franc (Zaguzbe pri Lescah), Štolar Janez (Primskovo — Kranj), Intihar Jožef (Rakek), Bšek Anton (Zabnica pri Škofji Loki), Grbec Slavko (Šmartin pri Kamniku), Sinkovec Janko (Črčanje pri Kamniku), Matjan Janko Šmartno pri Kamniku), Cesar Martin Kravčevski pri Lukovici), Eržen Franc (Sv. Jošt pri Kranju).

Veselo velikonočne praznike želimo vsem »Domoljubovim« čitateljem slovenski fantje-vojaki, služeči v Osijeku, (1. in 3. četa 1. bat. 41. pešpolka): Janez Gramc, Gazice-Cerkije ob Krki; Samrak Franc, Bučka; Valentin Polžnik, St. Peter pri Dravogradu, Vinko Jenko iz Franc Meglič, Ljubljana; Grabner Franjo, Gotovlje; Ajdič Franc, Trebelno; Medler Franc, Geršman Josip, Ivanca Martin, Rečetič Vinko, Likar Franc, Uranka Ignac in Kamper Franc, Skedel Venčeslav, Kostanjevica.

Slovenski fantje-vojaki iz Savske bojničarske čete v Zagrebu, želimo vesele velikonočne praznike in mnogo prihodov, staršem, bratom, sestram, posebno pa fantom in dekletom: Rode Leopold, Vrhnika; Milevec Andrej, Plana; Kavšek Alojz, Novomesje; Trante Anuš, Bela Cerkev; Arnež Janez, Stranje; Matej Leopold, Mislince; Kundera Franc, Stari trg; Južna Leopold, Lož; Močnik Janez, Zg. Brnik; Blažnik Vinko, Zukemberk; Klun Andrej, Dobropolje; Kramar Jernej, Tušinj; Šrakar Ivan, Črnače; Henigman Ivan, Ribnica; Kamnik Josi, Sl. Gradec; Mivšek Franc, Rovte; Grad Josi, Beričev; Brezovar Franc, Humčič; Petrovič Pavel, Hotavlje, Just Josip, Hrašnik; Pludenik Franc, Ljubno; Lah Lovro, Trebnje.

Veselo Velikonočne praznike in mnogo prihodov želijo slovenski vojak, iz 13. p. p. v Dubrovniku vsem fantom, dekletom, možem in ženam: Šemek Anton (Kri), Kramar Milan (Mirna), Škrcba Alojz (Črna vas), Jodež Jože (Velika Obkava), Šušter Alojz (Poto vrh), Mohar Alojz (Krka), Škulj Franc

mi bili prijatelji v slabih dneh, hočem vsakemu izmed njih podariti povest mojih doživljajev, v katere so bili zapleteni. V znak hvalečnosti za pomoč, ki so mi jo nudili, ali v zahvalo za ljubezen, ki so jo imeli do ubogega izgubljenega otroka. Kadar sem dokončal eno poglavje, poslal sem ga litografu v Dorchester; in baš tega dne sem pričakoval lastnorčno pisane oddise svojega rokopisa, da jih poklonim vsakemu izmed povablencev.

Ta združitev je presenečenje, ki jim ga pripravim, in ki ga pripravim tudi svoji ženi, da vidi svojega očeta, svojo sestro, svoja brata in svojo teto, katerih ne pričakuje; le moja mati in moj brat vesta za tajnost: ako noben zapolitljaj ne prekriža mojega računa, bodo vsi stanovali ta večer pod mojo streho, in imel bom veselje videti jih zbrane okrog svoje mize.

Le eden bo manjkal na tej slavnosti, zakaj naj si bo še tako velika moč bogastva, življenja le ne more dati onim, ki niso več. Ubogi, ljubi stari gospodar, kako bi jaz bil srečen, ako Ti bi mogel zagurati Tvoj pokoj! Odložil bi svojo piščal, ovčji kožuh in telovnik iz barčuna; nič več bi Ti ne bilo treba velevali: »Naprej, otroci!« Spoštovana starost Ti bi dovoljevala, zopet dvigniti pokoncu Tvojo lepo belo glavo in zopet prevzeti Tvoje slavno ime; stari potepuh, Vitalis, bi zopet postal Carlo Balzani, znameniti pevec. Toda, če že vsega tega za Te nisem mogel storiti, mi neizprosna smrt ni mogla zabraniti tega, kar sem storil v Tvoj spomin: v Parizu, na pokopališču Monparnasse, stoji zapisano ime Carlo Balzani na grobu, ki Ti ga je postavila na mojo prošnjo moja mati; in Tvoja soha vilita iz brona po zliknih, priobčenih v času Tvoje slave, sedaj spominja na velike Tvoje dni vse one, ki so se bili kdaj navduševali za Te; oddis te sohe je bil vilit tudi za me;

tukaj je, in ko pišem zgodbo svojih prvih let izkušnje, tedaj v duhu sledim dogodkom, in pri tem se prav pogosto srečajo moje oči s Tvojimi. Nikakor Te nisem pozabil, nikdar Te ne bom pozabil, bodi prepričan; ako se v tem nevarnem življenju izgubljenega otroka n'em spotaknil, ako nisem padel, le Tebi se imam zahvaliti, Tvojim naukom in Tvojim zledom, o stari moj gospodar! In pri vsej skromnosti bo tudi Tebi določeno čestno mesto: ako me ne vidiš Ti, jaz bom Tebe videl.

Toda glej mojo mater, ki se bliža skozi dvorano prednikov; danes ja vidim še ravno takšno, kot se mi je prikazala prvokrat pod verando »Labuda« s svojim plemenitim izrazom, teko polnim miline in dobroto; edino senca otožnosti, ki je takrat stalno zagrinjala njen obraz, je izginila.

Opira se na Arthurja, zakaj sedaj ni več mati tista, ki vodi svojega slabotnega in omahujočega sina, temveč sin, ki je postal lep in čvrst mlad mož, spreten pri vseh telesnih vajah, eleganten jahač, krepak veslač, neustrašen lovec, ki z ljubeznivo skrbnostjo nudi roko svoji materi; ker čisto nasprotno prorokovanju mojega strica gospoda Jamesa Milligana, se je zgodil čudež: Arthur je ostal pri življenju in bo živel.

Nekoliko korakov za njima vidim prihajati staro ženo, ki je oblečena kot francoska kmetica in ki nosi v naročju prav malo dete, zavito v bel plašček: stara kmetica je mati Barberina in otrok je moj, — moj sinček, mali Mattija.

Potem ko sem zopet našel svojo mater, sem hotel, da ostane mati Barberina pri nas, toda on ni sprejela:

— Ne, mi je rekla, mali moj Remi, moje mesto v tem trenutku ni pri Tvoji materi. Delati moraš, da se kaj naučiš in postaneš pravi gospod po vzgoji,

ke. Skozi štiri dni da ni bilo namreč v dolini nikakega vetra, ki bi žil zrak, in tako so je magla in zrak vedno bolj popolnval z dimom iz tovarnen, kar je vplivalo na dihalne organe in na srca žrtev, ki so podlegle.

Otroci bolni za sra. Kakor sporčda zdravstveni komisar dr. Kegel v Ameriki, se naide med kolobeznimi otroci dva odstotka taktih, ki trpe na raznih boleznih na sra. Eden glavnih vzrokov za te bolezni je revnativen na žlah, kateremu bi se morala posvečati posebna pozornost. Srčna bolni povzročajo med drugim tudi slabi zobje in premalo hrane.

Prebivalci duple. Znanje angleška raziskovalka Miss Cockley-Ball in raziskovalci dr. Irwin Baird bosta v kratkem nastopila potovanje v gorovje Himalaje v Aziji. To gorovje je najvišje na svetu. Ne gre za ma za to, da bi izvirala kakšna velika turistična junaštva, pač pa bi radi preiskala malo znane predelo severno Darfeelina, kjer prebiva najmanjšo plemo jamskega sloveka, o katerem ne ve manj kot skoro nič. Prebivalci, ki žive tam v okolici, pravijo, da doživljajo ljudje, ki prebivajo po raznih de-

(Dobro polje), Žužek Alojz (Krteljevo), Selan Alojz (Crna vas), Vidmar Ivan (Vince), Lombar Ivan (Lesce), Zupan Franc (Podboršt), Novak Ivan (Kandija), Knava Franjo (Novi kot), Broncelj Jožko (Bodrovnik), Leopold Fojkar (Spodnja luša), Ahačič Franc (Sv. Ana), Rozman Franc (Mali vrh).

Slovenski fantje služeči pri vojaki v Bitolju želimo vesele Velikonočne praznike vsem bralcem »Domoljuba«: Matija Radovanovič (Jeršlavec), Rastan Jožef (Sčitanj), Ivan Kežman (Slogansko), Gajar Viktor (Maribor), Sumrak Franc (Brezice), Gražner Edvard (Veterniki), Kopnik Jožef (Sv. Lovrenč), Vinkel Ivan (Mežica), Adolf Drogenik (Sladka gora), Nadlučnik Ivan (Luče), Franc Razbrišek (Vojnik), Krapl Ivan (Nova Cerkev), Peter Anton (Dobrava), Franc Petrovič (Studenice), Jenšekovič Jožef (Polenka), Ivan Krajnc (Nova Cerkev), Franc Voršič (Sv. Marko), Kolajžar Stefan (Rogatec), Martin Lupinski (Rogatec), Skulj Anton (Vrbe), fara sv. Kržiž.

Nasi slovenski fantje kaplarji službujoči pri 13 pešpolku v Sinju (Dalmacija) pošiljajo mnogo pozdravov in želijo vesele Velikonočne praznike vsem slovenskim fantom in dekletom.

Zopet se bližajo velikonočni prazniki, ki smo jih tako željno pričakovali v ljubi domovini. Ravno tako jih željno pričakujemo tudi v tujini v zapuščini gozdovih. Uležimo vsem fantom, dekletom in našim staršem vesele praznike in obilo prhov. Narodniki »Domoljuba«: Josko Mulec, Franc Mulec (iz Otoka), Alojzij Debeljak, Franc Vesel (Babno polje), Matija in Ivan Lunka, Anton Hribar (Zerovnica), Jernej Pelan (Grahovo), Franc Primožič (Sivček pri Rakeku), Janez Oblak (Zapotok).

Vesele velikonočne praznike žele vsem čitateljem in čitateljicam »Domoljuba« slovenski fantje — vojaki iz Splita (2. bat. 54. pešpolka). Svibno pri Radčah: Jože Medvedšek, Janez Novak, Janez Strah, Franc Baš, Rajhenburg; Levišar Alojz, Korbi Martin, Topolovšek Oto, Resnik Janez, Stepar Tožbe, Polutnik Jože, Zaren Karel, Pavlič Albin, Ribič Viktor, Avenak Avgust, Rakva pri Krškem; Zolbar Alojz, Hribar Rudolf, Zibart Alojz, Globevnik Albin, Barič Franc, Ratzel Alojz, Mencin Fran. Štepec pri Mokronogu: Oblak Franc, Dančič Anton, Tomažič Anton, Kačič Rudolf, Mavrič Franc, Zolbar Alojz, Globevnik Albin, Barič Franc, Bahzel Alojz, Mencin Franc, Višnja gora: Rus Alojz, Brodnik Jože.

92

linah in volčinah, silno visoko starost, ki znaša pri mnogih 130 do 140 let. Miss Cockley - Batt bo poskušala dognati, kje je vzrok, da je to plemo tako zdravo in močno.

Hrošči in kovine. Že dolgo vemo, da hrošči lahko poškodujejo razne kovine in znano je, da so neke vrste ose bile vzrok preloma cevi. Da pa se tudi hrošči lahko prežre skozi kovine, na to so pa prišli šele nedavno v znanstvenem zavodu za preiskovanje kovin v Berlinu. Na svinčeni vodovodni cevi v neki berlinski kleli, kjer je viselo tudi prelojeno meso, so namreč našli na čudno luknjice in profesorja Bauer in Vollenbruck sta začela tiste luknjice preiskovati. Delavci so našli v izolirni plasti iz klobučevine maltho, črne hrošče, ki pripadajo vrsti »dermestes«, kar nam spada tudi znani »špohar«. S poskusi v laboratoriju so dognali, da ti hrošči res razjedajo kovino.

Pri kopanju temelja za novo hišo v turškem Istanbulu so delavci na leteli na neko starodavno ploščo, na kateri so bili našli ukrepi, ki jih je odredil sultan Mohamed ob zavzetju Carigrada l. 1483.

kakor si že po rojstvu. Kaj naj počnem pri Tebi? Moje mesto ni v hiši Tvoje prave matere. Pusti me torej, da se vrnem v Chavanon. Toda zaradi tega naša ločitev morda ne bo večna. Rastel boš, oženil se boš, imel boš otroke. Tedaj ako hočeš, in če bom še pri življenju, se bom vrnila k Tebi, da Ti vzgojim Tvoje otroke. Ne bom sicer več morda biti njih dojilja kakor pri Tebi, zakaj prestara bom že, toda starost ne zabranjuje skrbnega negovanja otroka; in star človek ne spi predolgo. In potem ga bom ljubila, Tvojega otroka; lahko si prepričan, da ne bom jaz tista, ki bi ga pustila ukrasti, kakor so bili ukradli Tebe. —

Zgodilo se je, kakor je želela mati Barberina: malo časa pred rojstvom našega otroka so jo poiskali v Chavanonu, pustila je vse, svojo vas, svoje navade in svoje prijatelje razen krave, ki je postala naša s tem, da je prišla k nam v Anglijo; našega malega Mattijo doji njegova mati, toda skrbi zanj, ga nosi, zabava in boža mati Barberina, ki izjavlja, da je najlepši otrok, ki ga je kdaj videla.

Arthur drži v roki številko časopisa »Times«; položi ga na svojo pisalno mizo in vpraša, ali sem jo že čital, in na moj zanikalni odgovor mi pokaže s prstom poročilo z Dunaja, katerega prevedem:

»Kmalu boste imeli v Londonu obisk Mattije; kljub čudovitemu uspehu, ki ga je žel tukaj v vrsti svojih koncertov, nas zapuša, ker ga kličejo na Angleško obveznosti, katerim se odreči ne more. Govoril sem Vam že o teh njegovih koncertih; vzbujali so največje zanimanje tako po mogočnosti in izvirnosti umetnika, kakor tudi po nadarjenosti skladatelja; da rečemo z eno besedo vse, Mattija je Chopin na violini.«

Ni mi bilo treba tega članka, da vem, da je mali počestni godec, moj tovariš in moj učenec, po-

PO DOMOVINI

Vesele praznike želita svojim naročnikom in čitateljem

Uredništvo in uredništvo
»Domoljuba«

Novice

(Gorje pri Bledu.)

Dne 11. marca smo pokopali Franceta Jan, posestnika iz Mekuša. Umrl je po kratki bolezni, star 46 let. Bil je načelnik živinorejske zadrage, član občinskega odbora in šolskega sveta, odbornik gasilskega društva, kmetijskega društva, član Kat. bralnega društva itd. Da je bil priljubljen je pričel njegov pogreb ko ga je kljub sneženemu viharju dolga vrsta pogrebcev spremljala na zadnji poti, kakor tudi vsa družina v katerih je deloval. — Dne 25. marca smo pa imeli pogreb Vinkota Komar iz Mekuša. Bil je član Kat. bralnega društva. Deloval je zlasti pri dramatičnem odseku. Društveni pevski zbor mu je zapel več žalostink. — V Podhamu se je ustanovilo novo gasilno društvo. Priglasilo se je že precejšnje število članov.

Novice

(Trata v Poljanski dolini.)

Umrl je na Hotavljah v visoki starosti 80 let svojčas daleč naokrog znani živinski trgovec in posestnik v Gorenjskih Ravnih, Blaž Mlakar, vulgo stari Save. Tudi je zelo rad igral po raznih božjih petih, kakor na Limbarsko goro, na Krko, na Dobrovo, sv. Višarje, k sv. Krvi, na Leško, dalj časa je bil tudi vodja romanja k sv. Hemi na Koronkem. Zadnjih dvajset let je prebital v postelji, ker so mu popolnoma odpovedale noge in vid. Vsem, ki so

rajnkega Blaža poznali, ga priporočamo v molitev: N. v. m. p. — Proslava Materinskega dne v Družbenem domu na Trati je izvanredno lepo uspela. Spored je bil silno pešter, skoro prebogal. Pri vsi m. p. se je poznala vesela roka novega režiserja, ki ima na lepo uspehi prireditvi največ zaslug. Ob številni udeležbi občinstva so zlasti naši malčki na pristrčen način z izbranimi deklamacijami proslavljali najdražji svoj zaklad — zlato materino srce. Dekleta pa so nam lepo predstavile igre »Pol božjim varstvom«. — Znamenje časa. Mucno prahu in upravičenega ogorčenja je dvignilo zadnje čase pri nas govorjenje o zahrbtnem rovarjenju par oblašteljnih ljudi proti našemu priljubljenemu in uglednemu županu, Fr. Uršiču, ki že 24 let vodi našo občino v splošno zadovoljstvo ogromne večine občanov brez razlike nedačo strankarske pripadnosti. V priznanje svojih zaslug je bil nedavno tudi odlikovan z redom sv. Save. Neutemeljena ovadba je naložila na velik odpor in zgražanje tudi pri vseh uvidevnejših bivših polit. nasprotnikih, ki jim je blagor občine več kot pa osebni interesi. Enako upamo, da bodo moške na odločujočih mesjih znali prav oceniti tako ravnanje in vrniti občini skajlen mir, avtorja podle ovadbe pa temeljito poučiti, da je tako ravnanje vse prej kot pa v skladu z manifestom našega vladarja.

Smrtna kosa

(Selca nad Škofjo Loko)

Na Bukovici pri Selcih je nenadoma umrl trgovec, posestnik in gostilničar Janez Fojkar. V soboto 21. marca zjutraj ga je zadel mrtvoud. V kratkem času je bil mrtev. Pokojnik je bil značajan mož in poštenjak. Za dobro in krščansko stvar se je zmerom zavzemal in jo podpiral. Za stisko bližnjega je imel odprto srce in roke. Mnogo je daroval za cerkev in dobre namene. Pogrešali ga bodo zlasti reveži, ki niso nikdar zastopali potrkali na njegove duri. Pokojni je bil dolgo časa član kraj. šol. odbora v Bukovici, oskrboval šolsko pošto itd. Da je bil med ljudmi priljubljen, je pokazal zlasti pogreb, ki se je vršil 23. marca v

stal velik umetnik; saj sem vendar videl, kako se je Mattija razvijal in kako je rastel; in čeprav je, kadar smo delali vsi trije skupaj, on, Arthur in jaz, pod vodstvom našega učitelja, imel le malo uspehov v latinščini in v grščini, je tako napredoval v glasbi pri učiteljih, ki mu jih je dala moja mati, da ni bilo težko uganiti, da se bo izpolnila napoved Espinas-sousa, lasuljarja — glasbenika v Mendeu. Vendar pa me je to poročilo z Dunaja napolnilo s ponosnim veseljem, kot da bi imel svoj delež na slavi, katera je odmevala iz njega; mar pa je nisem bil deležen v resnici? Mar ni bil Mattija moj drugi jaz, moj tovariš, moj prijatelj, moj brat? Njegova zmagoslavja so moja, kot je i moja sreča njegova sreča.

V tem hipu mi izroči sluga brzjavko, ki je pravkar došla:

»Mogoče je to najkrajša vožnja po morju, vendar pa ne najprijetnejša; sicer pa, ali je sploh katera prijetna? Naj bo, kakor hoče, tako sem bil bolan, da sem žele v Red-Hillu našel moč, da Te obvestim; ko sem prišel v Paris, sem vzel s seboj Christino; pridem v Chefford ob štirih deset minut, pošli nama voz.

Mattija.«

Govorec o Christini sem pogledal Arthurja, a povsili je oči: šele ko sem prišel h koncu brzjavke, jih je zopet dvignil.

»Rad bi šel sam v Chefford,« je rekel, »naročil bom, naj se vpreže velika kočija.«

»Izvrstna misel! Tako boš sedel na povratku Christini nasproti.«

Brez odgovora je hitro odšel; tedaj sem se obrnil k svoji materi.

»Saj vidite,« sem ji rekel, »da Arthur ne skriva svoje gorečnosti; to je pomembno.«

»Želo pomembno.«

Selcih. Na zadnji njegovi poti so ga spremili gasilci iz Bukovice, šolska mladina z učiteljstvom in veliko številu ljudstva. Pevci iz Stare Loke pa so mu zapeli žalostinke. Bog mu daj večni pokoj! — Kat. prosvetno društvo v Selcih je pripravilo dne 22. marca proslavo 60-letnice pisatelja F. S. Finžgarja. Na sporedu je bilo petje, deklamacije in Finžgarjeva igra »Naša kri«. Slavnostni govor je govoril g. prof. J. Solar. Ljudstvo se je proslave v velikem številu udeležilo in pokazalo, da ceni moža, ki se zanj žrtvuje in dela.

Smrtan kosa. (Kokra.)

V teku treh tednov sta tu umrli zakonca Špegler Jera in Alojzija. prva dne 7. marca, stara 69 let, drugi pa 23. marca, star 77 let. V življenju sta bila zelo navezana eden na drugega, pa sta šla tudi v večnost kar hitro eden za drugim. Še isti večer po pogrebu Alojzija, dne 25. marca pa je popolnoma pogorela lesena koča pokojnih. Rešile so se s težavo samo še osebe, ki so prenočevale v koči. Sosedje so pa z gasiljem obvarovali vsaj bližnja poslopja, ki so bila v nevarnosti. Sumi se, da je ogenj povzročila zlobna roka. — Na Spodnjem Jezerškem je dne 24. marca umrl Povšnar Jancz, znani gostilničar pri Kanonirju, star 74 let. Kot rojak Kokrač je bil na njega lastno željo pokopan ob veliki udeležbi sorodnikov in znancev, dne 26. marca na farnem pokopališču v Kokri. Naj počiva v miru!

Materinski dan (Dev. Mar. v Polju)

Materinska proslava Prosvetnega društva, ki se je vršila na praznik, je kljub lepemu vremenu zbrala nad 100 staršev in vsaj toliko njih otrok v

Slavnemu občinstvu naznanjam, da bom naprej rodila pod strokovnim vodstvom sedlarsko in tapetniško obrt po mojem umrlem možu. — Priporočam se v nadaljno naklonjenost

ANA KRAJNIK.
Godešče 50 pri škofji Loki.

Ljudski dom, kjer so sledili lepemu sporedu. Predsednik društva g. kaplan je imel tej proslavi primeren govor na mater. Ugajale so dobre deklamacije. Tudi pevci so po dolgem presledku nastopili in smo jih veseli. Iz igrice naših malčkov pa je dihala topla ljubezen do naših mater. Hvaležni smo gđ. učiteljici in preds. društvu za to lepo proslavo.

Nove orgle (Cruče)

V našo cerkev je postavil v zadnjih tednih nove orgle z 18 spremeni org. mojster g. Franc Jenko iz St. Vida nad Ljubljano. Vsi, ki so doslej orgle preizkusili, jih hvalijo. Načrt za omara je naredil g. arhitekt prof. Vurnik. Omara je nekaj posebnega. Orgle bo blagoslovil in nanje igral veliko nedeljo jutraj ob 6 g. kanonik dr. Fr. Kimovec. Vabimo tudi sosedje, da pridejo ta dan poslušat slovečega glasbenika in skladatelja ter si ogledat naše orgle, to novo cerkveno umetnino.

Prosveta in gospodarstvo (Dol pri Ljubljani)

Po daljšem odmoru bo morda prav, da se zopet oglasimo. V društvenem domu smo dobili električno luč. Prizori na odru se sedaj vse lepše vidijo. V zadnjem času sta se vprizorili dve Medvedovi igri »Za pravdo in srce«, in »Crnošolec«, v predpustu pa šaloigra »Pri belem konjčku«. — Vdeležba je bila vedno prav povoljna. — Na praznik sv. Jožefa je priredila naša podružnica »Kmetake zveze« dvojno gospodarsko predavanje, dopoldne je govoril dr. Milavec o kmetiskem vprašanju, zlasti z ozirom na sedanjo gospodarsko krizo; popoldne dr. Valenčič o zadrugi. Lepo število mož in fantov je s pozornostjo sledilo temeljitemu izvajanju obeh strokovnjakov. — Naša Hranilnica je v preteklem letu nekaj malega napredovala v višini vlog, ki pa znašajo sedaj 1.276.000 Din. Denarna kriza se pri kmetu hudo pozna.

Gospodarstvo in prosveta. (Bevke.)

Od nas ni bilo v Vašem listu že dolgo nobene glaslo. Pa se tudi pri nas pridno udeležujemo na gospodarskem in prosvetnem polju. Ravno kar

smo zaključili petmesečno kmet. nad. šolo. 18 udeležencev za začetek in za malo vas kakor so Bevke, je lepo število. Med temi jih je bilo tudi 5 iz Blatne Brezovice. — Prosvetno društvo se pripravlja za proslavo 60 letnice F. S. Finžgarja z igro »Divji lovec«, ki se bo vprizorila na veliko nedeljo zvečer in ponovila na belo nedeljo popoldne. Uspeh, ki so ga dosegli igralci lanske leto z »Razvalno življenja«, nam daje upanje, da se bodo tudi z »Divjim lovcom« postavili. Saj je bilo tudi do sedaj skoraj vsak večer v društvu kaj; enkrat vaje za igro, enkrat šola, potem cerkveno petje. Če je pa slučajno ostal kateri večer prost, so pa fantje delali kulise, kar na »kuluke«; take potrebe izvršimo namreč kar doma. — Po praznikih se bomo pa morali pripravljati za dostojen sprejem našega ljubljenskega škofa, ki bo birmoval tukaj dne 30. aprila. Tako skrbimo pri nas za zaposlenost — brezposelnosti ne poznamo. Za danes pa dovolj in na Veliko noč na svidenje v gasilskem domu.

Novice. (Vrhnika)

Naš občinski odbor je soglasno sklenil, naj se pošlje na bansko upravo prošnja za oprostitve kuluka, ker imamo že v svojem za letošnji potrjenem proračunu znesek za popravilo in popis svojih cest in mostov. Kuluk bo znašal v naši občini 270.000 Din v denarju brez osebnega dela. — Vrhnika se lepo prenavlja. Gre pa seveda vse bolj po polje. Tako prezidava občinska hranilnica svojo hišo kupljeno za ustanitev srezkega načelstva oziroma ekspoziture že zelo dolgo. Radovedni smo, koliko in odbor dovolil za popravilo in pa koliko bo popravilo stalo. Skupno smo izdali za pijačo 3.260.000 dinarjev ali na osebo 342 dinarjev, kar ni malo! Seveda smo hvaležni tujcem, ki so nam pomagali do te višine. Zato je tudi obč. odbor v zadnji seji sklenil, da nima nič proti temu, da oblast podeli še eno koncesijo sredi trga za restavracijo in prenočišča. — Zakladi pa smo v letu 1930 136 volov, 3 bika, 36 krav, 61 juncev in 242 telet, 321 prašičkov in 8 kozličkov, skupno 124 glav manj kot l. 1929. — Trški vodovod se je podaljšal preko mostu v Verd. Višje ležeče hiše v trgu niso s tem zadovoljne prav

Zdelo se mi je, da leži v naglasu teh dvoje bezed kot cdenek nezadovoljstva, tedaj sem se dvignil, sedel poleg matere, jo prijel za obe roki in jih poljubil:

»Ljuba mamica, sem ji rekel v francoščini, ki jo bil jezik, katerega sem se posluževal vedno, kadar sem ji hotel govoriti nežno, kot mali otrok; »ljuba mamica, ne bodi žalostna, ker Arthur ljubi Christino. Res, da ga bo cviralo, napraviti dobro ženitev, ker je že po mnenju sveta dobra ženitev le ona, ki združi visoko rojstvo z bogastvom. Toda ali ne kaže moj vzgled, da more biti človek srečen, zelo srečen, tako srečen kot je le mogoče, i brez visokega rojstva in bogastva žene, katero ljubi? Mar nočeš, da postane Arthur tako srečen kot sem jaz? Slabost, ki si jo imela zame, ker nisi mogla ničesar odreči otroku, katerega si objokovala celih trinajst let, ali je ne boš imela tudi za Tvojega drugega sina? Mar boš prizanesljivejša za enega sina kakor za drugega?«

Položila mi je roko na čelo in me poljubila, rekoč:

»Oh! Dobri otrok, dobri brat! Kakšni zakladi ljubezni so vendar v Tebi!«

»Veš, ker sem jih svojčas prištedil; toda ne gre zame, temveč za Arthurja. Le povej mi, kje bi našel bolj dražestno ženo, nego je Christina! Ali ni ona pravo čudo lepote? In mar ji ne dovoli vzgoja, katero je prejela, odkar smo jo šli iskati v Lucco, da zavzame mesto, in sicer odlično mesto v najodličnejši družbi?«

»Ti vidiš v Christini le sestro Tvojega prijatelja Mattije.«

»To je že res, in brez ovinkov priznam, da želim

iz vsega srea ženitev, ki bi uvedla Mattijo v našo družino.«

»Ali Ti je Arthur govoril o svojih čustvih in o svojih željah?«

»Je, ljuba mamica, rečem smejoč se, obrnil se je name kot na nositelja imena naše rodbine.

»In ta? ...«

»... Je obljubil, da ga bo podpiral.

A moja mati me prekine:

»Glej, Tvoja žena! O Arthurja bova govorila pozneje.«

Moja žena, gotovo ste uganili, in ni potrebno, da Vam še posebej rečem, kaj ne? Moja žena je ona majhna deklica z začudenimi očmi, z govorečim obrazom, ki ga že poznate, je Liza, mala Liza, fina, lahna, krilata; Liza ni več mutasta, pa k sreči je obdržala svojo rahločutnost in lahkoto, ki dajejo njeni lepoti nebeški sijaj. Lizo nikakor ni zapustila moja mati, ki jo je dala vzgojiti in učiti pod njenim nadzorstvom, in postala je lepa mladenka, najlepša izmed vseh mladih deklet, obdarjena z vsemi dobrimi lastnostmi, z vsemi zaslugami in z vsemi vrlinami, vsaj v mojih očeh, — ker jo ljubim. Prosil sem svojo mater, da mi jo da za ženo, in po živahnem odporu slonečim na razliki položaja mi moja mati vendar le ni mogla odreči, kar je ujezilo in ogorčilo nekatere izmed naših sorodnikov: od četvorice, ki so se tako ujezili, so se trije že vrnili, premagani od Lizine ljubkosti, in četrti samo še čaka, da pride na vrsto, na najin obisk, da se mu opravičiva, ker sva srečna, in ta obisk je določen na jutri.

»No, prav,« reče Liza pri vstopu, »kaj se vendar godi?« Sušila se na tihem; baš je odšel Arthur na postajo Chagford, voz je bil poslan na postajo Ferry, kakšne tajnosti imate, prosim Vas?«

Največji klobasi. Koncem 16. stoletja se je odpravil na pot po Nemčiji vitez plem. Schweinichen, da bi najel pri nemških bogataših posojilo za zapravljevega vojvodo v Šleziji. Vitezu ni bilo tolikanj ležeče na tem, da bi prinesel pomoč svojemu gospodu, zadovoljil se je, ako so mu premožnejši krogi dobro postregli z jedjo in pijačo. Omenjeni vitez je prišel l. 1599 na dvor vojvode iz Braunschweiga-Lüneburg. Tudi tukaj so odklonili zaproseno posojilo, pač pa so mu pokazali klobaso, ki je bila dolga 2000 komolcev in je on sam od te pojedel precejšen kos in ji pel ter oznanjal slavo, kamorkoli je prišel po iztikanju za posojilom. Dre leti za tem čitamo v poročilu nemškega mesta Königsberg to-le: 1. dne januarja 1601 so nesti mesarji iz Königsberga 1005 komolcev dolgo klobaso iz mesta na grad, da so jo podarili knezu Jurju Frideriku Brandenburgskemu v zahvalo, da so po preteku 18 let začeli s pet delati klobase. Sprejeli so orjaško klobaso, ki je korakal mož s sulico. Sprejeli so oznanjali bobnari, trobentari in zastavonoše. Klobaso je naloženo nad 100 mesarskih blap

posebno, ker se boje, da znajo v suši imeti še manj vode kot doslej. — V potoku Belu so namerjane predpriprave za zgraditev mostu, o katerem se je toliko razpravljalo. — Mlekarska zadruga ima svoj občni zbor 19. aprila ob treh popoldne v Rokodelskem domu. O posameznih točkah dnevnega reda prihodnjic. — Inž. Milan Lenaršič je odprl na Verdu kamnolom za strojno in ročno pridobivanje gramozov ter lomljenega in obdelanega kamna. — Tudi na Vrhniki se bo vršila na Veliki ponedeljek, dne 6. aprila ob osmih zvečer v Rokod. domu proslava 60-letnice župnika-pisatelja Franca Sal. Finžgarja. Poleg slavnostnega govora in nastopa tamburaškega zbora bo igra »Divji lovec«, ki je že večkrat napolnil našo dvorano. Za občinskega blaginika je bil soglasno izvoljen na zadnji občinski seji g. Jože Brenčič.

Prosvetno življenje.

(Sostro.)

Naše društvo je v letošnji sezoni napredovalo. Obiskovali smo 8 mesece dramatični tečaj, ki ga je vodila g. Avg. Danilova. Nje se imamo zahvaliti za dobro uspešno predstavi: »Za pravdo in sroce« in »Pri belem konjčku«. Z drugo smo gostovali tudi v Hrušici v splošno zadovoljstvo. — Za veliko nedeljo in ponedeljek se pripravljamo za zanimivo igro: »Martin Krpan« v petih dejanjih, ki je našemu občinstvu že znana iz povesti. Temu primerno se je preuredil tudi oder. — Na Marijin praznik so priredila dekleta Marijine družbe materinski dan z dvema igricama, petjem, deklamacijami in s prirediteljem govorom, ki ga je govoril g. kaplan. Želeli bi, da ne bi nadlegovali gotovi fantje izven društva teleteta, ko gredo od dramatičnih vaj.

Novice

(Ilg)

Nedeljsko izdajo »Slovenca« s prilogo »Ilustrirani Slovenec« dobite od cvetne nedelje dalje za 2 Din pri Jakobu Mavcu, krojaču na Igu. Tudi vsak praznik bo istotam na prodaj »Slovenec« za 1 Din. Ker je »Slovenec« najboljši in najcenejši slovenski dnevnik, naj si ga vsak, če že ni njegov stalen naročnik, kupi vsaj ob nedeljah in praznikih. — Katoliški dom na Igu je na cvetno nedeljo dobil

krasna nova glavna vrata, ki po vsej pravici vzbujajo splošno občudovanje in priznanje. Narejena so izredno lepo iz macesnovega lesa, katerega je v ta namen daroval »Prosvetnemu društvu« na Igu g. Palme. Naj mu bo v imenu društva na tem mestu za ta dar izrečena prisrčna zahvala.

Razno.

(Smartno pri Litiji.)

Materinski dan se je vršil ob veliki udeležbi, tako da mnogi niso mogli v prostorno dvorano. Na belo nedeljo po prvi sv. maši je občni zbor Podružnice Kmetijske družbe. Ob tej priliki bo tudi predavanje »Prva pomoč pri obolelih živalih«. Člani pridite vsi.

Za ljudsko izobrazbo.

(Sv. Gora pri Litiji.)

S pomladjo smo tudi mi oživeli. Predavanja se kar vrste. G. Ferdo Tomažin, bivši grajščinski ekonom, je začel sam od sebe iz same dobrohotnosti vrsto kmetijskih predavanj, g. inženjer Rado Lah nam je pa to nedeljo pojasnil vzroke sedanje gospodarske krize in dal navodila, kako naj si kmet v tej krizi pomaga. Na velikonočni ponedeljek bo v cerkveni dvorani ob g. Šol. upravitelja dobro nastudirana igra »Pri vaškem znamenju«, z nastopom domačih tamburašev. Planinci bodo tekoma aprila in maja dogradili svoj lični planinski dom. Dne 10. maja bo pa skupni izlet gasilcev celega okrožja z dvema godbama. Bo pa res živahno.

Hranilnica in društvo

(Sveti Križ pri Litiji.)

Občni zbor naše Posojilnice in hranilnice je pokazal lep napredek tega našega zavoda. Posojilnica je štela lansko leto 336 članov. Prometa je imela 2 milijona 790 tisoč Din. Hranilne vloge so znašale koncem leta 1.442.000 Din. Lani je kupila Klemšino hišo z gospodarskim poslopjem, njivo in vrtom za 95.000 Din. Naši ljudje se vedno bolj oprijemljejo domače Posojilnice in hranilnice. In prav je tako, kajti: Kmeti si denar naj gre v kmetijske hranilnice. — Na občnem zboru izobraževalnega društva je bila letos izredno velika udeležba. Fantje so dejali, da moramo tudi pri nas Društven dom imeti. Pa bo tudi šlo, samo korajže je treba.

Povabili smo tudi naše učiteljsko, da bi sodelovali v našem Društvu, pa so odgovorili, da — nečeto. Pa saj je že stara pesem, da edini duhovnik izobrazuje ljudstvo.

Prosvetno delo.

(Karteljevo pri Mirni peč.)

Preteklo nedeljo, dne 22. t. m., je bil za vse naše okoliške vasi pomemben dan. Prvič je stal oder v naši šoli in prvič so nastopili naši otroci in naši fantje in dekleta. Bilo je prvič, a tako lepo in prisrčno, da je bil zadovoljen vsak, ki je prišel k prireditvi. Ob tej priliki smo imeli tudi proslavo Materinskega dne. Igrica in deklamacije o materi bodo ostale trajno v našem spominu. Beseda o materi, ki jo je govorila naša ga. učiteljica Erckerjeva, je vidno vplivala na vse navzoče. Dobro so se odrezali dečki in deklice tudi pri telovadnem nastopu. Vse nam je bilo všeč. Tako »Mladi vojaki« »Jagorčiki« in »Stara mamica«. Vse priznanje pa tudi našim fantom in dekletom. Veliko so se trudili, da so pripravili oder in vse potrebno. Pod spretnim vodstvom g. šolskega upravitelja so nam zapeli več pesmi. Ko smo odhajali od prireditve smo bili vel edini v želji da bi nas kaj kmalu zopet razveselili s svojim nastopom.

Na občini je bil red

(Dol. vas pri Ribnici.)

V nedeljo 20. in 21. marca se je vršila uradna revizija dolnjevaškega občinskega blagajniškega poslovanja po revizorju kr. banske uprave ob priliki predaje blagajne novoizvoljenemu in imenovanemu obč. blagajniku in to na zahtevo novoimenovanega župana. Revizija knjig se je izvršila od leta 1927 naprej in je pokazala naravnost krasen rezultat, kateri je v pomisli in zadoščenje bivšemu županu Karolu Kramarju ter bivšemu vodji finančnega oddelka preč. g. župniku Karolu Skulju kakor tudi ostalim njihovim vrlem in poštvovalnim sodelavcem. Obenem pa je tudi glasen memento vsem onim, kateri so govorili pred in ob priliki revizije vse mogoče. Bodite zadovoljni. Prejeli ste zadoščenje in pohvalo na uradnem in pristojnem mestu. Ljudstvo uvideva plod Vašega dela in Vam je iskreno hvaležno. Bog Vas živi! — Vrli lovec in čuvaj lovišč ribniškega lovskega kluba Franc Cebin je imel to zimo izredno lovsko srečo. V kratkem

93

rev. saj je tehtala devet centov. Za napolnjenje te za sveto tako znamenite klobase so porabili: 81 jajci, čreva od 45 svini, 1½ tone soli, 10 funtov popra. Pri izdelovanju te klobase je bilo zaposlenih 87 mesarskih pomočnikov in trije mojstri.

Kakšen jezik je Jezus govoril? Mnogi ljudje mislijo, da je Jezus govoril v latinščini, osobito vsled tega, ker se vračajo vsi obredi katoliške cerkve v latinščini. Iz sv. pisma posnemamo, da je Jezus govoril samo aramajščino, to je hebrejsko narečje, ki se je istočasno po vsej Palestini govorilo.

»Turksib« je kratica za turkistanško-sibirsko železnico, katero so Rusi sedaj dokončali. Železnica je dolga 1442 km, približno toliko, kot proga iz Gorice skozi celo Italijo do Mesinske ožine ob Siciliji. Gradili so jo štiri leta. Proga se začne v Semipalatinsku v Sibiriji in gre skoraj 1000 km vzdolž rusko-kitajske meje v smeri proti Indiji. Pravijo, da dela ta železnica Angležem več skrbi, kot vse Gandhijevo gibanje v Indiji. Poleg volkovega pomena pa je »Turksib« tudi gospodar-

Smehljala sva se, vendar ji nisva odgovorila. Tedaj polcži roko okoli vratu moje matere, jo nežno poljubi in reče:

»Ker ste tudi Vi v zaroti, ljuba mati, nisem vznemirjena in vem že vnaprej, da ste, kakor vedno, delali v našo srečo, vendar nisem zato nič manj radovedna.«

Ura je potekla, in voz, ki sem ga poslal naproti Lizini rodbini, se ima vsak hip vrniti; tedaj sem se hotel malo polgrati s to radovednostjo in prijel sem za daljnogled, katerega imamo za opazovanje ladij, ki vozijo mimo na odprtem morju, a namesto, da ga namerim na morje, ga obrnem na pot, kjer ima dospeti voz.

»Poglej skozi ta daljnogled,« ji rečem, »in Tvoji radovednosti bo zadoščeno.«

Gledala je, vendar ni videla drugega nego bele ceste, zakaj noben voz se še ni bil prikazal.

Tedaj še jaz nastavim oko na daljnogled:

»Kako vendar, da ne vidiš ničesar v tem daljnogledu,« povzamem z naglasom Vitalisa, ki hvalisa svojo lastno robo; »to je res čudovito: z njo segam preko morja in gledam tja doli v Francijo; lično hišo vidim v okolici Suauxa, belolasi močji priganja dve ženščini, ki ga obdajajo: Alo le hitro, veli, sicer zamudimo vlak in ne pridem več pravočasno h krstu mojega vnuka; gospa Katarina, požuri se vendar nekoliko, že deset let, odkar stanujemo skupaj, si vedno kaj zamudila. Kaj? Kaj hočeš reči, Stefanija? Glej no, zopet gospodična orecnik! Saj je očitek, ki ga storim Katarini, vendar povsem prijateljski. Mar ne vem, da je Katarina najboljša izmed sester, kakor si Ti, Stefanija, najboljša izmed hčera? Kje pa najdeš dobrega dekleta kot si Ti, ki se ne omožiš, da lahko strežeš svojemu staremu očetu in vrlo nadaluješ vlogo angela varuha, katero si izpolnila že kot

otrok pri svojima bratoma in pri svoji sestri? — Potem daje še pred odhodom navodila, naj skrbno pazijo na njegove cvetlice v njegovi odsotnosti: Ne pozabi, da sem bil vrtnar, reče svojemu slugi, in da poznam to delo!«

Spremenim smer daljnogleda, kot da hočem gledati v drugo stran in rečem:

»Sedaj vidim parnik, velik parnik, ki se vrača iz Aulilles in se bliža Havreu: na krovu je mladenič, ki se vrača iz raziskovalnega botaničnega potovanja v pokrajini Amazone, pravijo, da prinaša celo v Evropi še nepoznane cvetane, in prvi del njegovega potovanja, ki ga objavijo dnevniki, je zelo čuden; njegovo ime, Benjamin Acquin, ima že sloves; teži ga le ena skrb: ali pride še pravočasno v Havre, da se ukreca v ladjó za Lauthaupton in da se sestane s svojo rodbino v Milligan-Parku. Moj daljnogled je tako čudovit, da mu lahko sledi; ukreca se je v ladjó za Southampton; skoraj dospe.«

Iznova obrnem daljnogled v drugo smer in nadaljujem:

»Ne samo, da vidim, marveč tudi slišim: dva moča sta v vagonu, eden je star, drugi mlad: Kako bo vendar to potovanje za naju zanimivo, reče stari. — Zelo zanimivo, magister! — Ne le, dragi moj Aleksej, da boš pozdravil svojo rodbino, ne le, da bova stisnila roko Remiju, ki naju ne pozabi, marveč bova tudi šla doli v rudnike dežele Gallov; tam boš spoznal čudovite stvari, in na povratku boš lahko uvidel v Truyère-u izboljšanja, kar bo dalo ugled Tvojemu položaju, ki si ga bil pridobil s svojim delom; zase bom prinesel s seboj vzorce in jih bom dodal svoji zbirki, ki jo je mesto Varses blagovolilo sprejeti. Kakšna nesreča, da Gaspard ni mogel priti z nami!«

čas dveh tednov je ustrelil kar štiri divje mačke in sicer dve samici in dva samca. Popravljam zadnje poročilo v »Domoljubu« ker France pravi, da ni dopisnik prav poročila in da naj se dopisnik drugič bolj točno informira. Lovci mu pa lahko čestitajo na tako lepem in koristni polnem uspehu.

Prireditel.

(Krka pri Stični.)

Naš pevski zbor bo priredil na velikonočno nedeljo priljubljeno spevoigro »Darinka« (po Ant. Hribarjevi junaki pesmi »Krški znanje« priredil J. Lavtižar). Prav je, da se bo »Darinka« igrala tudi pri nas, kjer je njen zgodovinski dom — razvaline v 15. stoletju porušenega gradu vrh pečin nad izvorom Krke. Za igro je veliko zanimanje, zato pridite pogledat vsi domačo zgodovinsko stvar, saj je čisti doživljaj namenjen za nove orgle.

Smrtna kosa

(St. Janž na Dol.)

Umrli je dne 22. t. m. po 11 dnevni mučni bolezni g. Jožef Povše, posestnik na Osredku. Bil je ključar in cerkvenik tamonjše podružnice, vedno zvest naročnik in čitatelj »Domoljuba«, dober krščanski mož in dober gospodar. Vsakemu je rad pomagal. Nerozahnemu možu naj sveti večna luč, zastli družini pa naše iskreno sožalje.

To in ono.

St. Peter pri Novem mestu.

Elektriko bo dobil St. Peter in our sosed, njih vsi. Priprave za daljnovod iz Gornje električne centrale v Mačkoven so že v teku. Tozajevni komitejski odbor se je vrtil 28. marca. — Delo v našem prostoru in delovno mesto za to, kočez no. — eada h kraju. — J. m. — I. se dvije zanimivih prenosov. — ne 15. marca nam je govoril odvetnik dr. Česnik o testamentu. Na svetno nedeljo na nam je predaval župnik Vovko. — O misijonarju Baragi in njegovem svetovnem življenju. Ob koncu predavanja so razdelili z velikim navdušenjem sorodni zvezdčiji, s katero se naprota ljubljanski g. knez. — naj blagoviti stori potrebne knjižke. — da se orine z akcijo za beatifikacijo Baragovo. — Grajevalna razvoda ide, da se hčrto nekateri naš posessniki pred delavci

razkazovati dobrosrčne s tem, da taiste po končanem delu — in to zlasti v vinogradih — preko mere napajajo z vinom. To gotovo ni nobena dobrotla za ovinegne delavce, še manj pa se s takim ravnanjem napravlja usluga javni morali, ki se kajkrat po takih »likofih« onečašča z bogokletjem in s pretepi. Da je temu res tako, bi vedeli povedati vsi pametnejši Hranici. — Tukajšnje goslinno društvo je imelo nedavno svoj občni zbor. Iz poročila je bilo posneti, da ima društvo 17 rednih članov. No, znamenje življenja in moči to ravno menia ni...

Proslava in ljudsko mnenje.

(Slovenske Konjice.)

Naša mladina včlanjena v izobraževalnih in verskih odsekih je na prav veličasten način m. Zjutraj v cerkvi, popoldne pa v društveni proslavi »Materinski dane« na praznik 25. t. dvorani, kjer so z ljubkimi deklamacijami, in z dobro prednašano igro »Vestalka«, vsaj za nekaj časa odvrnile skrb raz izmučenih obrazov naših ljubljanih mamic. Vso slavnost so povzdignile pesne in godbene točke, posebno pa globoko zasnovan govor g. Šarlah. Nekaterim ljudem ne gre v glavo, da se Konjičani vedno bolj oklepajo Cerkve in duhovščine! Posebno jih na boli, pri vsaki prireditvi natlačeno polna dvorana katol. društvenega doma. Mi pa vsem takim nevednežem pravimo: »Ljudstvo je bilo, hoče in bo hodilo iskati panka in razvedrila tja, kjer se isto vrši na verskih nečilih, pod vodstvom krščanskih prosvetnih delavcev! Kar računajte s tem! Nejevolja vseh tistih, ki imajo v srcu še iskrico pravice, in smisel za resnični šolski napredek in vzgojo otrok, se vedno bolj stopnjuje! Oskotnost priljubljenih zd. učitelje zelo občutijo otroci! Zato ni čuda, ako starši z ogorčenjem obsodijo ta čin hudobije ter se sramujejo, če še ne bo kmalu popravljena ta krivica!... Čakamo!

Listnica uredništva. Dopisi brez podpisov romalo brez izjeme v koš. Enako dopisi dvomljive vsebine, ki jih pošljejo uredništvu neznani dopisniki.

NAZNANILA

n Prosvetno društvo v Borovnici vprizori dne 6. aprila v društveni dvorani v Borovnici igro: »Divji lovec« in sicer ob 3 popoldne. — Vljudo vabljeni. Odbor.

n Šmihel nad Mozirjem. Naša ljudska knjižnica ima na belo nedeljo v osnovni šoli v Šmihelu ob 15. prijetno zabavo s pevskim in godbenim koncertom, z zelo peštrim sporedom. Vstopnina prosta. Vsi prijatelji poštene zabave prijazno vabljeni. Zelim veselo Alelujo!

n Kat. izobraž. društvo Dol pri Ljubljani n. n. za ponovi krasno uspelo dramo »Črna soleda« na velikonočni ponedeljek dne 6. aprila ob 3 popoldne. Pridite!

Radio.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas. plošče, borza — 22.00 Časovna napoved in poročila. — Četrtek, 2. aprila: 18.30 Gimnastične vaje — 19.00 Vremenskoletje — 19.30 Duševna vzgoja otroka — 20.00 Baselski koncil in ogleški patriarhi — 20.30 Večer na Golgoti poje g. Jože Gostli, operni tenorist. — 21.30 Haydn: Sedem besed Zveličarjevih na križu, izvaja kvartet na loč. — Petek, 3. aprila: 19.00 Spokorne psalne poje zbor bogoslovcev — 19.30 Literarna ura: Ivan Cankar: 4. postaja — tretja ura, Finžgar: Ece homo — 20.30 Prečna »Requiem« iz Zagreba. — Sobota, 4. aprila: 17.30 Prenos slovenskega zvonjenja in vstopanja iz cerkve sv. Petra v Ljubljani — 18.00 Velikonoči v literaturi — 20.00 Prečna opere iz Beograda. — Nedelja, 5. aprila: 10.00 Prenos cerkvene glasbe iz stolne cerkve — 11.00 Slovenske narodne, zbrane v venčkih sluhleči nagelje in »Mlada netar, pojejo s spremljevanjem radio-orkestra gđ. Korencan in gg. Mirko Jelačin in Drago Zagar — 12.00 Časovna napoved in poročila, plošče — 15.30 Koncert kvarteta trobil. — 16.30 Velika n. č. v kostelu — 17.00 Strindberg: Velikonoči — prsijska igra (Ljudski oder) — 20.00 Koncert muzike 40 p. p. Triglavskega — 22.00 Časovna napoved in poročila — 22.15 Radio-orkester. — Ponedeljek, 6. aprila: 9.30 Prečna cerkvene glasbe — 11.00 Vjolijski koncert ge. Fanive Brandt — 12.00 Časovna napoved in poročila, plošče — 15.30

sko vatna, ker vate na ljubljani svet potratno. — Ti so bile do sedaj redi odličnosti popolnoma odpravane.

Početni šol. Porokijali tak školi je naročil na Francoskem prav razkošen avto. Namesto letvilih plošč so uporabili plate. Sedaj je vez iz hermelinovitih kot. Ob straneh sta na dva velika žahava dva iz samih bisserov. Colo gumb, s katerim se vžeje elektrika, je bisernat.

Italijan o bodočnosti Slovanov. Predsednik it. osrednjega statističnega urada v Rimu, prof. Gini, pripravlja veliko delo o bodočnosti posameznih plemen. Svoja dožnanja podpira z bogatimi številčnimi podatki ter je o svojem delu sporočil daleč javnosti le one ugotovitve, ki se tičejo belega plemena. Prof. Gini pravi, da je razmah belokotčev že dosegl svoj višek in da zanje sedaj nastopa doba upadka. — Statistika kaže, da razmnoževalna moč belega plemena zelo pojava. Izjemo tvorijo le Slovani, ki se silno množijo in je njih prirastek še vedno zelo visok. Slovanski narodi imajo neokrnjeno in močno življenjsko silo.

Hočem nadaljevati toda Liza se mi približa: z čema rekama me prime za glavo in s svojim ljubimkanjem me ovira pri govorenju.

»Oh! Srečno presenečenje!« reče z glasom, ki se trese od ganotja.

»Ne zahvali se meni, marveč mamici, ki je hotela, da se zbero vsi oni, ki so bili dobri za njenega zapuščenege sina; ako mi ne bi bila zaprla usta, bi zvedela, da pričakujemo tudi onega izvrstnega Foba, ki je postal najbolj sloveč shownan Anglije, in njegovega brata, ki poveljuje na Eclipsel.«

V tem hipu prihaja drdranje voza do nas, in skoraj takoj nato še drugo; stečemo k oknu in zagledamo brek, v katerem spozna Liza svojega očeta, svojo teto Katarino, svojo sestro Etienetto in svoja brata Alekseja in Pen'amina; poleg Alekseja sedi ves bel in sključen starček, magister je. Od nasprotne strani prihaja tudi odprta kočija, iz katere nam krepko mahajo z rokami Mattija in Christina v znak prijateljstva. Potem pride za kočijo koleselj, katerega vodi Bob sam; Bob ima vso zunanost gentlemena, a njegov brat je še vedno oni trdi mornar, ki naju je izkrcal v Isignyu.

Zletimo po stopnjicah navzdol, da pozdravimo goste ob vhodnih vratih.

Obed nas združi vse pri isti mizi, in naravno, da govorimo o preteklosti.

»Zadnjič sem srečal v Badenu,« pravi Mattija, »v igralnicah gentlemena z belimi in špičastimi zobmi, ki se je smehljaj kljub slabi sreči; ni me spoznal, in počastil me je s prošnjo, naj mu posodim goldinar, da igra po sigurni kombinaciji; bila je družba; pa ni bila srečna: Gospod James Milligan je namreč izgubil.«

»Čemu pripovedujete to pred Remijem, dragi moj

Mattija?« ga pokara moja mati; »on je v stanu, da počije svojemu stricu podporo.«

»Prav gotovo, ljuba mamica.«

»Kje pa ostane potem pokora?« vpraša moja mati.

»V tem dejstvu, da moj stric, ki je zapravlil vse svoje premoženje, dolguje kruh onim, katere je preganjal in katerih smrt je želel.«

»Imam vesti o njegovih skrivcih,« reče Bob.

»O strašnem Driscollu?« vpraša Mattija.

»Ne samo o Driscollu samem, ki utegne biti še vedno onstran morja, temveč o rodbini Driscoll; gospa Driscoll je zgorela, ker se je nekega dne vlegla v ogenj, namesto da bi legla spat na mizo, in Allen in Ned sta nevedno bila obsojena v prognavstvo; pridružila se bosta očetu.«

»In Katra?«

»Mala Katra neguje svojega deda, ki še vedno živi; stanuje z njim v dvorišču »Rdečega leva«; starec ima denar, nista nesrečna.«

»Ako je zmrljiva,« reče Mattija smeje, »jo obžalujem; zakaj stari ne ljubi, da se kdo približa ognjišču.«

In ko smo si tako klicali v spomin preteklost, je vsakdo povedal svojo. Mar nismo imeli vsi spomine, ki so nam skupni in katere izmenjati, je prijetno? Saj to je ravno vez, ki nas druži.

Po končanem obedu se mi Mattija približa in me potegne k oknu.

»Imam misel,« mi reče; »tolikokrat sva igrala za tuje ljudi, da morava pač zaigrati tudi za one, ki jih ljubiva.«

»Torej za Te ni veselja brez glasbe; vseeno, povsod in vedno le glasba; se še spomniš strahu, ki ga je imela najina krava?«

Zgodovinski dogodki v narodnih pesnih in pri-
povedkah — 18.00 Koncert pevskega zbora iz Doba
pri Dolenjskih — 17.00 P. Krizostom: Smeh in jok
(otroška igra) — 20.00 Koncert zbora balajsk
(otroška igra) — 21.00 Radio-ork. — Torek, 7. aprila:
18.00 Iz življenja predpripovednih živali — 19.20
Vremščina — 20.00 Operni večer (ga. Poliš in
Gostil) — 21.00 Radio-ork. — Sreda, 8. aprila:
Opelanski program odpade — 19.00 Zveznaška
— 19.30 Ruščina — 20.00 Večer Radio-orkestra.

Pravni nasveti

Zidarska koncesija. M. I. 2. O pogodbi zidar-
ske koncesije odloča v prvi stopnji okrajno načel-
stvo, v drugi pa banska uprava. Če je banska uprava
prijela odlok okrajnega načelnika, ki vam je pre-
sliš zavrnit, ker ni kravljene potrebe, nimate na-
dalje pritožbe. Hote pa morali počakati, da bo v
tem kraju krajevna potreba, nakar bo treba znova
prijeti.

Poisovljenec in vojaška služba. F. R. B. Ko
ste bili tri leta star, sta vaša zakonca J. in M. B. spre-
jela za svojega, nista vas pa zaklenito posinovila.
Bili bi radi oproščeni kot hranilce navdanih re-
dekov. — Ker vas navedena zakonca nista pet let
pred vašim neborom zaklenito posinovila, bo vaša
prošnja za oproščitev v svrhu hranitve redčev, je
svetovna, ker pravno ne spadate k družini re-
dekov, ampak ste še vedno član roditeljske rodbine
in se vam bo z zakonom na to dolžna doba vojaš-
kega službovanja.

Skrasani rok. A. S. S. Če imate pravico do
skrasanih rok, vam moramo povedati le, da vam
svetilo stane v dobro vojaškega službovanja vseh
militarnih rediških činov. Vsi podatki so prepo-
minljivi za točen odgovor.

Vajnica. P. K. D. Če so vas spoznali za spo-
sobnega in se pridružili dočimnemu polku, pa so
vam vseh tem neveljavi volje, se neveljate na bo-
jarsko, to ne gre, ki očija in priložila dokazila o reinit
nosil vaših tedev.

Zapuščina po striju. J. K. M. Posetnik, oče-
njen pa brez otrok, je umrl pred 4 leti in v oporoki
zapustil svoje posvetilo vredno ca 200.000 Din svojih
brat, še živim trem sestram ni ničesar zapustil.

Bodočnost je njihova, kar
je tem verjetnejše, ker so
se medtem skoro domala
ovrednotili izredno tuje ob-
stojnosti. — Priloge naš bi tu-
re lepo poslušali besede
prof. Ginja, ki trdi, da
so vseh dveh obeh kro-
v, nato Slovane in tu-
re trdi njih jezika. Ali
je ne niti vsa ta jezika
med belokotce?

7 mirovne konferen-
ce, ki so se odvijale v
Medin-
govih in v o svojem
političnem delovanju v
konferenci. »Ko sem bil
pri zadnji razpravi
konferenci v Ženevi, sem
bil nato starega enoli-
ca, ki vendar neveljate
konferenci. — Priloge naš bi tu-
re lepo poslušali besede
prof. Ginja, ki trdi, da
so vseh dveh obeh kro-
v, nato Slovane in tu-
re trdi njih jezika. Ali
je ne niti vsa ta jezika
med belokotce?

Lepota je kakor denar.
Denar je dober, če ga
ima pameten človek, da
ga zna prav obrniti, kadar
ga ne rabi prav, mu je
škodljiv. Tako je s čed-
nim obrazom.

Berite!

Traverze

Trboveljski cement

Mreže za ograje

štukaturno trsje, krvno lepilo, brana, pluge, črpalke za
vodo in gnojnice, poljedelne stroje, raztresilce, kuhinjsko
posodo in sploh vso železnino nudi po nizkih cenah

Fr. Stupica

železnina

LJUBLJANA = GOSPOSVETSKA CESTA ŠT. 1

Sedaj namerava vdova izročiti posestvo neki po-
vsem tuji osebi. Ali imajo sestre pokojnika pravico
za tevatj sedaj od vdove delež po bratu? — Ne.
Nujni delež gre le zapustnikovim otrokom oziroma
če teh ni, zapustnikovim staršem. Poleg tega pa je
treba zahtevati po nujnem deležu uveljaviti toliko
3 let po smrti zapustnika, drugače zastara.

Zumbulovičeve sestre. J. S. H. V obročih ste
redno odplačevali sestre, ki ste jih naročili pri
Jakobu Zumbuloviču v Beogradu. Kljub temu, da
je kupnina povsem plačana, vam ne pošlje sestre.
Niste edini, ki imate take težave z Zumbulovičem.
Po naših informacijah je v Sloveniji precejšnje šte-
vilo škodovancev, ki so že proti Zumbuloviču vlo-
žili kazensko ovadbo pri domačem sodišču, ki bo
ovadbo odstopilo Upravi grada Beograda.

Opustitev občinske poti. A. M. Občinska po-
se more opustiti s sklepom občinskega odbora, ki
ga potrdi banska uprava. Priposeljevanje se pa
javna pota ne morejo. Ako vam je lastnik zemljišča
zaprl pot, po kateri ste že hodili in vozili nad 80 let
ga morate s tožbo prisiliti, da jo odpre.
— Nihče ni dolžan plačati, da kdo brez odredbe obla-
stava po njegovem svetu meri.

»Kako pa kaj vaša dva brata?«
»Eten je oženjen, drugemu se pa dobro godi.«

PIJANOST

Od te grozne strasti ni reče zanesljivo odva-
diti pijanca z AVINALOM izdelkom berlin-
skega ekarnara Franka. AVINAL morete
dajati takoj, da pijanec ne opazi. Jamčimo, da
je sredstvo neškodljivo. — pomočjo Avina a je
bilo rešenih v naših dežah že mnogo sto oseb
1 zavoj zadošča za uspeh. Cena 237 Din s
poštno no. — Glavna za oga lekarna

Mr. Rožmana, Beograd, Terazije 5

Nov hotelski sluga.

Hotelir: »Vi pa dolgo snajhte čevlje.«

Sluga: »To ne gre tako hitro, gospod, rujav
in beli čevlji niso tako hitro postrnjeni.«

Kmetje, oklenite se Kmet. zveze!

»Ali hočeš igrati Tvojo napolitansko pesem?«
»Z veseljem, saj ravno ona je vrnila Lizi go-
vorico.«

In prijela sva za svoja godala: iz lepe z baržu-
nom prevlečene škatle potegne Mattija staro violino,
ki je bila pač vredna dva franka, če bi jo hotela
prodati, in jaz vzamem iz ovoja harfo, čigar les je
vsled deževja zadobil zopet svojo naravno barvo.

Obkrožili so naju, v tem hipu pa se predstavi
pes, koder, Capi; zelo star je že dobri Capi; gluh
je, toda vidi še dobro; iz blazine, na kateri pre-
biva, spozna mojo harfo in prišepa »k predstavci. V
gobcu drži skledico: obhoditi hoče »cenjeno družbo«
stopaje na zadnjih dveh nogah, a zmanjka mu moči,
tedaj se vsede in važno pozdravlja »poslušalstvo«,
počoji eno tačko na svoje arce.

Ko sva končala pesem, se Capi dvigne, kakor
pač more in »napravi svojo bero«; vsakdo položi svoj
dar v skledico, in Capi vzradočen od dohodka, mi
ga prinese. Najlepši je, kar jih je kdaj napravil,
zakaj tu so le novej iz zlata in srebra: — 170
frankov!

Poljubil sem ga na gobček kot svojčas, kadar me
je tolažil, in ta spomin na ubrčtvo svojih otroških
let mi navdihne misel, ki jo takoj sprožim:

»Ta vsota naj bo prvi dar, namenjen graditvi
hiše v pomoč in v zavetje malim pčestnim godcem;
moja mati in jaz bova storila ostalo.«

»Draga gospa« reče Mattija in poljubi roko
moji materi, »prosim Vas za prav majhen delež pri
Vašem delu: ako dovolite, naj se pridruži dohodek
mojega prvega koncerta v Londonu Capijevi beri.«

En list manjka mojemu rokopisu, to je oni, ki
naj vsebuje mojo napolitansko pesem; napisal jo je
Mattija, ki je boljši glashenik kot jaz.

»ONEC.

Naša nova povest

ki bo začela izhajati v prihodnji številki
»Domoljuba« je roman svetovnoznane-
ga nemškega pisatelja Pavla Kellerja:

Mina Boštjanova

Prevod nam je oskrbela slovenska pisa-
teljica Marija Kmetova.

Upamo, da bo povest, ki slika kos kmeč-
kega življenja, popolnoma podobnega na-
šemu, vsem ugodna.

Opozorite vse one, ki našega lista še ni-
majo, da je sedaj zopet lepa prilika, da
postanejo naročniki in tako lahko čitate
in shranijo celo povest.

Škoti so menda največji skopuhi na
svetu. Ko je neki škotski čevljar nareko-
val advokatu oporoko, je končno še dodal:
»Dva tisoč zapuščam Smithu, ki se je pri
meni izučil. Potem pet tisoč Simpsons, pa
pet tisoč...«

»Saj toliko nimate denarja,« ga je
ustavil advokat.

»Denarja?« se je začudil čevljar. Le
kdo govori o denarju; jaz imam v mislih
— šuštarke cveke.«

„Zlatica, res srčkan je otrok,
brezskrbno, srčno reja „okrog,
saj čas ima, ker o šola še ne hodi,
najraje pa pri pranju z mamo brodi.

In vedno prigovarja sredi pranja:
„To tudi zate je še vol tiganja!“
„Seveda, Zlatica“ — ti pravi mama —
le uči se, kako boš prala sama!“

Oj Zlatica — glas gre okrog:
nad vse je lepoučinsko mla Zlatorog!

(Nadaljevanje sledi.)

3

P. MAVRICIJ TERAŠ, O. Cap.:

„Pri studencih zdravja in moči“

Izdala Prodsjalna K. T. D. (Ničman) v Ljubljani

Ceprav smo to knjigo že enkrat naznanili slovenskemu občinstvu, vendar smatramo za primerno, da zopet opozorimo na njo. Knjiga ima ascetično vsebino in razpravlja o najaktualnejših vprašanjih religioznega življenja, zato bo dobrodošla tisti slovenski inteligenci, ki se v zadnjem času obrača k tradicijam svojega naroda, ki je bil vedno globoko veren. Naša mlada inteligenca čuti potrebo po religiozni prenovitvi in poglobitvi ter hoče rasti v duhovnost in božje otroštvo. Da pa bo njeno stremljenje postalo meso in kri, se mora seznaniti z religioznim slovstvom, mora imeti v svoji knjižnici poleg znanstvenih in leposlovnih del tudi ascetične knjige. Naj bi torej se bilo nobenega katoliškega inteligenta brez gori omenjene knjige, saj je ta knjiga prvi poskus slovenske ascetike, katere do sedaj še sploh nismo imeli. Prvi del ascetike je izšel pod naslovom »Za visokim ciljem« ter ima 170 strani, drugi del pod gornjim naslovom pa ima 200 strani. Vsak del stane 24 Din, s pošto vred 2 Din več. Upajmo, da bo tudi tretji del kmalu prišel na dan, da bomo Slovenci imeli enkrat celotno ascetiko, kakor jih imajo drugi narodi. Do tedaj pa naj bi slovenska javnost pridno segala po prvih dveh knjigah, zlasti sedaj ob velikonočnem času, ker sta obe knjigi kakor nalašč, da jih lahko poklonimo koncu za pirhe.

Oglejte si!

pri „Češniku“ v Ljubljani
Lingarjeva — Stritarjeva ulica

Novosti za pomladne in letne obleke, kostume in površnike. Jugočeška perila svila »Dagmar« in »Emona«. Za moške modni kangarni, ševici za športne obleke od Din 60 naprej.

Znano!

Najlepše novosti avilnatih in volnenih šerp in rut

Poštenost mojega podjetja je znana!

LEKARNA
PRI „SV. MIKLAVŽU“
v
KOSTANJEVICI NA KRKI.

potrebščine. Izdajajo se zdravila na vse recepte in na recepte bolniških blagajn. Oblastveno koncesijonirana oddaja strupa. — Naročila se izvršujejo tudi po pošti.

KUPUJTE PRI TVRDKAH, KI INSERIRAJO V »DOMOLJUBU«

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„Jugrad“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga r. z. o. z. v Ljubljani, Kolodvorska ulica 35/I. Krajevno zastopstvo Maribor, Aleksandrova 48

Pravila proti plačilu Din 5.— v znamkah. Za odgovor prosimo znamko.

Uradne ure od 8—12 in od 14—18.

Vrtarica otroškega vrta: »Vidite, mamica, ako otrok nekaj po vsej sili hoče imeti, kupite mu in gotovo ne bo več jokaj in vpil. Le napravite tako, imam izkušnje.«

Mati: »Že mogoče, toda Tonček hoče imeti živega slona, mi pa stanujemo v tretjem nadstropju.«

„HOBBY“

prinaša v hišo radost in zdravje ustvarja higijeno in čistoto je pravi tovariš v gospodinjstvu ameriški universalni znanstveni aparat

Za tevarje „HOBBY“ povsod!

Grčar je v mestu študiral, a bolj slabo. Ko je pri izpitu padel, je brzojavil bratu: »Pri izpitu padel. Pripravi očeta na to.« Naslednji dan je brat brzojavno odgovoril: »Oče pripravljen. Pripravi se.«

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite poceni in določ pri izvirki

H. SUTTNER
Ljubljana 1

Prešernova ulica št. 4

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije. Lastna protokollirana tovarna ur v Švici. Ure v vseh cenah od Din 44 — naprej. St. 120. Kovinska anker ura Din 44 — s sekundnim kazalcem Din 78 —.

St. 121. Ista z radijem Din 58 —, s sekundnim kazalcem Din 94 —. St. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49 —, z radijem Din 76 —. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik zastoj in poštnine prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

Priporočila za slabokrvne, oslabele in blediente
vedno sveže
norveško ribje olje

Istotam dobite tudi vsa domača in tuja zdravila, mineralne vode, kirurški in obvezilni predmeti, kemikalije za razne obrti, toaletne in fotografske potrebe. Oblastveno koncesijonirana oddaja strupa. — Naročila se izvršujejo tudi po pošti.

Nove knjige

n Krišku zdaj dežela vsa: Živimo v času K...
...skolje. Mnogo pa je o njej še nejasnega,
...znotraj znotraj: Kaj dela KA? Oni polzveduje:
...dela KA, pa ne vem, kako. Tretji zdvojen
...rešitve le po velikem svetniku, ki naj bi
...sedanja zlo dobo in človeštvo. Vsakdo bodi
...vedno in poved ves katoliški in apostolski! V tem
...KA: Kako naj se vse naloge KA izvajajo, po-
...rešitve res lepo, živahno, nazorno in do podrobnosti
...knjiga: »Krišku zdaj dežela vsa!« Vse, prav
...kar naj vsak dobro misleč katoličan pri nes ve
...apostolskih nalogah, je zbrano in opisano
...v tej brošuri. Knjiga je tudi zelo praktična. S tem
...je lapinjena vrzel, kako vcepiti pravo pojmovanje
...KA slehernemu našemu človeku v lahkot-
...smiseln oblik, in mu dati nekaj priročnik, vodilo
...vse lepe naloge in cilje KA. Knjigo vsem prav
...lepo priporočamo v nakup, čitanje in ravnanje po
...njej. — Škofjski odbor KA v Ljubljani.

Delo po domačih vrstovih se je že začelo. Vsak
...si rad imel najlepši vrt, hkrati pa bi naj bil najbolj
...strokovnjaško obdelan, urejen in okrašen. Zdaj je
...za premisliti natančno, kaj in kako bo treba na
...opredel z domačim vrtnarjem. A kdo neki naj svetuje
...in vodi pri urejanju, pri obdelovanju in pri vseh
...drugih tako važnih stvareh, ki se tičejo vrta? Enega
...zanesljivega in preizkušnega vodnika in svetnika
...vam moremo priporočiti: M. Humeke. Njegova
...praktična poasnica, opazorjena s 102 podobami
...in 2 barvnimi slikami v knjigi »Domači vrt«, ki
...je nedavno izšla v drugi, predelani in pomnoženi
...izdaji, Vas ne puste nikdar na cedilu, vse kar po-
...trebujete, najdete v njej — skratka, idealna knjiga,
...ki jo mora imeti vedno pri roki vsak posestnik do-
...mačega vrta, velikega ali malega, za vsakemu
...pride prav. Cena broširanemu izvodu je Din 42.—,
...v celu mlatno vezanemu Din 54.— (brez poštnine).
...Naročite nemudoma pri založnici Jugoslovanski
...knjižarni v Ljubljani.

Za smeh

Dodnevni »skladatelj« je vstopil v sobo
...do glasbenega urednika nekega lista:

»Prinesel sem vam pesem, ki sem jo
...zložil in rad bi, da bi jo natisnili. Ali naj
...vam jo zapojem?«

»Le zapojte,« je dejal urednik tja-
...venden.

Oni se je pričel dreti na vse »viže« in
...ko je dokončal in je urednik mirno sedel
...v svojem naslonjaču, je vprašal skromno:
»Koliko bi dobil za to?«

»Kaj jaz vem. Jaz sem urednik, ne pa
...akrarni sodnik,« se je glasil urednikov od-
...govor.

Tarman je bil zelo zadolžen. Ko se je
...nekega dne vrnil domov, je vprašal novo
...služkinjo, če ga je kdo iskal.

»Da, Režek je bil tu in je hotel imeti
...denar.«

»Pa ste mu povedali, da sem se davi
...odpeljal v Ameriko?«

Dekla je prikimala: »Seveda sem, kot
...ste mi naročili; in sem rekla, da vas do
...večera ne bo nazaj.«

Ona: »Prav tak vihar kot nocoj je bil
...lakrat, ko si me zasnubil.«

On: »Da, da, to je bil strašen večer.«

Neki raziskovalec je predaval o svojih ju-
...zavih v Afriki: »Posrečilo se mi je, da sem
...grabil leva za vrat, spoprijela sva se ter se valjala
...om in tja dokler...«

Glas iz dvorane:.... dokler nisem padel s
...postelje.«

Brinje, fiole in slive za žganjekuho
...odda po ugodnih cenah IVAN JERACIN, Ljubljana,
...Rmonska cesta 2. — Zahtevajte poučbo.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali ne prostor večja za
...enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo
...samo polovico ako kupuje o kmetijske po-
...trebščine ali prodajajo svoje pridelke ali
...iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov
...ali vajencev in narobe.

1.000 Din tedensko

zaslužite z obiskova-
...njem v Vašem okraju
...namka za odgovor. -
...Tovarna Kosm a, Ljub-
...ljana, pošt predal 307.

Pomaranče in limone

italijanskega in fran-
...skega izvora in ze en-
...jave vedno sve e prvo-
...vrstno blago nudi Ce-
...lestina Gavnik Ljub-
...ljana, Požečev trg 1.

Generali

dobro ohranjen,
...pred 3 leti nov,
...se poceni prodaja zaradi
...nabave električnega
...motorja pri lastniku:
...gostilna »Mali«, Golnik.

Mlinarskega valenca

od 15 do 17 let starega
...sprejem. — Vse družo
...po dogovor. — Josip
...Babnik Dobrova 34
...pri Ljubljani.

Vajenca, ki ima vo-

se je do čevl-
...jstva sprejem. Vsa
...oskrba v hiši, Jerač
...Kurent, Craučić 55, p.
...Ježica.

Generali

dobro ohranjen
...se pro a. Ogleda
...se lahko pri A. B.
...dovcu Kokrica št 27,
...p. Kranj.

Mlin

z navadno vodno
...močjo se odda
...takoju na em. Po asnila
...da e če je priložna
...znamka za odg vor:
...Janez Atram, »osestak
...Dobrova 3, p. Kosanje-
...vica na Krki.

Sprejem fanti

14 do 16 let starega za
...kmetička dela. D mnik,
...Zaloška c. 59. Moste pri
...Ljubljani.

Hlaucica, mladega,

pridnega in
...čistega za trgovini
...kakor tudi k domačim
...delom išče U. Robežnik,
...Vila 70 pri Ljubljani.

Fanta sprejem

za kovaško obrt starega
...15—17 let na 3—4 eta.
...Hrana in stanovanje pri
...mojstru. Druge po do-
...govoru. Nastop tako.
...Ivan Urh, kovaški moj-
...ster, Me i k.

tem svojo hčer Mar-
...jeto Jazbinš-k
...r-j Sadar. Pred vojno
...je bivala z družino v
...Oatborn, Nemčija Javi
...rai-e na naslov: Franc
...Sadar, Veli a Račna
...št. 32, p. Grosuplje.

V našem vzajem bišo
...z nekaj zem-
...ljišča k'erkol n' dežli.
...Ponudbe na upravo Do-
...moljuba pod št. 3461

Mladega pomočnika

sprejem takoj. Franc
...Svajger, m. zar. Staneč
...p. št. Vid nad Ljubljano

Posestvo na prodaj

v vinorodnem kraju,
...solnčna lega, blizu re-
...te Jure od postaje, 1/ ure
...od farne cerkve, gospo-
...dersko po lope. 12 mer-
...nikov posevka sedni
...vrtin 4 rale hrastovega
...gozda, v doma, lahko
...še dokupi voča blizu,
...cena nizka. Več pove-
...g. Franc Sre ot, poš a
...sv. Križ pri Litiji

Okrasite vrt

10 vrtnic
...n' štih v
...krasnih barvah Din 60
...razpoši in vrtnarstvo
...Ivan Jemec, Maribor.

Sprejemke sadike

več tisoč prodam, na-
...slov na upravitelstvo
...Domoljuba pod št. 3249.

Hmečje dekle, za vsa

polja-
...ska in hišna dela
...sprejem. Služba stal-
...na. Naslov pod št. 3450.

Hrovaščena valenca

spre me Franc Pelko,
...krojač, Novo mesto.

1000 DIN PLAČAM

ako Vaših kurjih očes, bradavic, trde kože, bul
...itd. ne odstranite v 3 dneh z RADIO BALZAMOM.
...Zelo sem vam hvaležen, ker sem »odpravil kurja
...očesa, ki sem jih imel od mladosti. Prilagam 10 fr.
...za 2 lončka, za moje prijatelje, ker se tu v Fran-
...ciji ne dobi tako dobrega sredstva. Vaš hvaležni:
...Fr. Zakrajšek, Cartounerie, Gravelines, N. Fran-
...ces. — Lonček 10 Din (predplačil). Povzetje 18
...Din, dva 28, tri 38 pošlje: R. Četli, Ljubljana VII,
...Kamniška ul. 10 a (Jančeva 27).

rujara, goraja beša rujara, goraja beša črna, teletja beša

črna beša črna beša rujari beša

Vsi čevlji so solidno izdelani. Kar
...ne uga, se zamenja ali vrne denar.

Trgovski dom

Stermeckl, Celje št. 19

Veliki ilustrirani cenik zastoji!

Nevarno blagor nas!

Ze nad 25 let Vam staroznana trgovina

J. Colnar, Kranj (na vogalu)

nudi priznano najceneje in najboljše blago, kakor tudi
...vso kuhinjsko poso o v emalju, porcelan, jedilno
...orodje i. t. d. v veliki izbiri.

PRAVA MILA ZDRAVJA IN LEPOTE

z znamko »ELSA«.

Lilijino mlečno milo posebno

fino cvetno milo.

Lilijino kremo milo zelo bla-

go delu oči.

Rumeskajsko milo, tudi za

otroke.

Gleerino milo, tudi za raz-

pokano kožo

Borakovo milo za solnčne

pege.

Katranovo milo za glavo in lase.

Milo za britje, higijensko čisto, vsebuje medicinske

dobro dejalne sestavine, ki so potrebne za zdravje in

lepoto. Klor jih enkrat pusti, jim očena svet.

Storite tudi vi tako.

pomagaio bo tudi vam!

8 postoj 4 kosov mila v poljubni izbiri, če se postoj
...denar na cel a Din, brez vseh da inšit strokov. ali
...e povzeliu 2 Din. Zdrav-
...Prijetja »Ela-Creme« omada za za čito lica in kožo.
...Prijetja »Ela-Creme« a rast a, za na re: posilnih
...40 Din 2 lončka brez vseh »atitih« 18 likov a i e po-
...vzetja: 30 Din. Eladont krema za soba Din 50, Elad-
...Shampo za ravne glave Din 30, »Ela-Sachet« aličica
...bi stinica Din 50. — Naroča se pri lekarnarju
...KIGEN V. FELER, Sloboda Donja Hlaing 16
...SAVSKA BANOVINA.

Razglas. Podpisana tem potom izjavljava, da
...obzlujeva proti gospe Marold Antoniji, posest-
...nici v Zagoricih št. 26, izstisneno neresnične vesti
...in preklicujev iste kot neresnične ter se zahva-
...ljujeva gospe Marold, da ne postopa napram nama
...sodnijsko. — Zagorica, dne 11. marca 1931. —
...Jožef Potočnik, Ivan Hribar.

Vrsta 1245-43

Čevljk na špango s polvisoko peto iz rjavega semisa s usnenim okrasom ali v raznih močnih barvah.

Vrsta 1893-15

Praktični izrezani čevljički s polvisoko usnjeno peto, narajni iz t nega toksa rumeni ali svetle močne barve z okusno zapono.

Vrsta 5601-27

K pomladni obleki za izprehod s nabavite tudi te lepe izrezane čevljičke. Okrašene s kačjim usnem z visoko peto prikazuje o pariško modo.

Vrsta 9175-03

Poleg salenastih in atlasovih črnih in v raznih barvah imamo za poletje čevljiček izdelan iz belega ripa-platna k lahni letni obleki.

Vrsta 9673-09

Kako Vam ugajajo ti krasni čevljički? Okrasili smo jih okusno s kombinacijo raznih barv. Pridite, da Vam jih pokažemo.

Vrsta 392-08

Sportni čevljiček za dečke iz rjavega boksa z okrašenim jezikom. Podplat nabit z mendenim, željčiki, a šoa in z et.

Velika noč

praznik pomladi, veselja in ljubezni, je samo enkrat v letu. Pričakujte jo v naših krasnih čevljih. — Priredili smo nove modele, nove barve in nov kroj, nove pete in novo obliko. — Vse novosti Vas bodo iznenadile. Pridite v prodajalno, polzkosite in prepričajte se!

Rata

Vrsta 2651-05

Prohajamo čevlje iz boksa lakca za isto ceno. Omo oline svoji deci, da se ji razvije uoziče normalno.

Vrsta 1937-22

Vi, kiste izpostavljen. Strupeno rabite za pomladne čevlje. Evo jih, s trpežnim gumijastim podplatom za neverjetno nizko ceno.

Vrsta 6627-08

Evo iten, udoben čevlj za otlične a gospoda. — Sportniki na terenu in oni na tribunah n morejo biti brez čevljev te oblike.

Vrsta 1637-11

Ako nosite obleko iz angije-ke tkanine, ne morete biti brez te oblike sportnih čevljev, ki so narajni iz najboljše boksa a kraeni z okusnim vzorci luknjice.

Vrsta 3967-22

Moški čevlji iz la boksa za šrajnec, z nakovanim podplatom — Trpežni in udobni, ne žutijo ne noge, ne žepa.

Vrsta 9677-22

Priljubjeni čevlj naših starih odjemalcev. Izdelan iz najfinjšega boksa z izklesanim usnjanim podplatom in gumijasto peto.

Mnogi ljudje kašljajo

in trpe na plućnem kataru in težkem prehladu. Varujte se pravočasno in rabite

Sulfolan

Takoj v začetku uporabe se kašelj zmanjšuje, boli v bronhijah in plućih pa pojenjujejo. Dobiva se v vseh lekarnah in pri edinem proizvajalcu

Apel. ARKO, Zagreb, Ilica 12

Peter: Kadar tvoja žena prične govoriti, ali ve, kdaj nehati?

Pavel: Ne vem, sem šele tri leta oženjen.

IZJAVA.

Podpisani Jožef Koprivnikar, posestnik v Sirmanskem vrhu preključujem in obžalujem, da sem dolžil Valentina Goršeta, posestnice sina, vas Dragovšek, p. Stanga-Litija, da je divji lovec in da je ustrelil iz maščevanja moja dva psa, valed česar so nastale neosnovane govorice o Valentinu Goršetu, ki so zabeležene tudi v časopisu »Jugoslovani« z dne 27. febr. 1931, str. 5, pod naslovom »Izsledeni divji levci«. Zahvaljujem se mu, da je odstopil od kazenskega postopanja proti meni po svojem zastopniku dr. Ivanu Šlibarju, odvetniku v Litiji. — Litija, 26. marca 1931. — Koprivnikar Jožef, l. r.

Pozor gozdarji in trgovci!

Nabavite si prvovrsten izdelek sekir in plankač, katere pošiljam po pošti. — Cena nizke. — Za vsak komad prevzamem garancijo. Trgovcem dajem popust. MATEVI KRMEJ, Log, pošta Škofja Loka.

L. Mikuž

Ljubljana, Mestni trg 15

Na malo Dežniki Na veliko
Ustanovljeno 1839 Telefon 2282

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

Brzojavni naslov:
GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (Miklošičeva cesta 10)

Telefon št. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500.000.000

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik, Maribor, Koferje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezer. nad Din 16.000.000

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tu- in inozemstvu